

Fana Sparebank

Kvartalsrapport 2020

3. Kvartal

Hovedtall Fana Sparebank konsern

(MNOK)

	pr 3. kv. 2020	pr 3. kv. 2019	
Resultatsammendrag i millioner			
Netto renteinntekter	245,6	275,6	
Andre driftsinntekter	65,7	77,6	
Sum inntekter	311,3	353,3	
Sum driftskostnader	182,6	183,6	
Resultat før tap	128,7	169,7	
Tap på utlån og garantier	8,7	-19,7	
Resultat før skatt	120,0	189,4	
Skattekostnader	26,5	45,2	
Resultat for perioden	93,5	144,2	
Totalresultat for perioden	93,5	144,2	
Resultatsammendrag i % av GFK			
Netto renteinntekter	1,20	1,43	
Andre driftsinntekter	0,32	0,40	
Sum inntekter	1,52	1,83	
Sum driftskostnader	0,89	0,95	
Resultat før tap	0,63	0,88	
Tap på utlån og garantier	0,04	-0,10	
Resultat før skatt	0,59	0,98	
Skattekostnader	0,13	0,23	
Resultat for perioden	0,46	0,74	
Totalresultat for perioden	0,46	0,74	
Balansetall			
Brutto utlån	25.319	23.236	
Innskudd fra kunder	11.885	11.528	
Forvaltningskapital	29.365	26.194	
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	27.344	25.860	
Nøkkeltall hittil i år			
Utlånsvekst siste 12 mnd	9,0 %	5,4 %	
Innskuddsvekst siste 12 mnd	3,1 %	4,0 %	
Innskuddsdekning	46,9 %	49,6 %	
Kostnadsprosent	1	58,7 %	52,0 %
Kostnadsprosent (ekskl. gevinst/tap finansielle instrumenter)	58,2 %	51,7 %	
Egenkapitalavkastning totalresultat etter skatt	5,1 %	7,8 %	
Egenkapitalavkastning resultat etter skatt	2	5,1 %	7,8 %
Kapitaldekning i %	19,5 %	19,7 %	
Kjernekapitaldekning i %	17,4 %	17,4 %	
Ren kjernekapitaldekning i %	16,6 %	16,6 %	
LCR	181,8 %	167 %	
Leverage ratio	8,6 %	8,6 %	

1) Sum driftskostnader i prosent av sum driftsinntekter

2) Resultat etter skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital

Kvartalsvis resultatutvikling - isolert (MNOK)	3. kv 20	2. kv 20	1. kv 20	4. kv 19	3. kv 19	2. kv 19	1. kv 19	4. kv 18	3. kv 18
Renteinntekter	128,7	148,9	205,3	204,7	190,2	176,8	172,0	167,9	160,3
Rentekostnader	44,6	82,5	110,2	106,5	94,8	87,2	81,4	75,7	70,1
Netto renteinntekter	84,1	66,3	95,1	98,2	95,4	89,6	90,6	92,2	90,2
Utbytte aksjer, andeler og egenkapitalbevis	0,1	0,3	0,4	3,8	1,1	0,9	0,1	10,1	1,8
Provisjonsinntekter og gebyrer	23,0	24,3	22,5	26,7	27,9	29,6	22,9	27,4	24,5
Provisjonskostnader	-2,1	-1,9	-1,9	-1,9	-2,1	-1,9	-1,7	-1,5	-1,5
Netto gevinst/tap finansielle instrumenter	7,9	39,2	-49,4	0,8	0,7	2,6	-2,8	-21,8	22,5
Andre inntekter	0,5	2,5	0,2	1,9	0,0	0,1	0,0	-0,2	0,1
Andre driftsinntekter	29,5	64,4	-28,2	31,5	27,7	31,4	18,6	14,0	47,5
Sum inntekter	113,6	130,8	66,9	129,7	123,1	121,0	109,2	106,1	137,6
Personalkostnader	32,8	28,7	35,1	41,8	34,4	31,8	34,4	40,8	31,8
Administrasjonskostnader	18,1	17,4	17,8	20,1	16,8	17,4	15,3	19,2	14,7
Ordinære avskrivninger	3,6	3,2	3,2	3,5	2,6	3,3	3,3	2,3	2,5
Andre kostnader	7,4	7,5	7,8	8,4	9,0	7,7	7,5	11,0	7,4
Sum driftskostnader	61,9	56,8	63,9	73,8	62,8	60,3	60,5	73,3	56,3
Resultat før tap	51,7	74,0	3,1	56,0	60,3	60,7	48,7	32,8	81,3
Tap på utlån og garantier	-6,4	-3,5	18,5	6,3	-4,7	-0,6	-14,5	9,5	0,4
Resultat før skatt	58,0	77,4	-15,5	49,6	64,9	61,3	63,2	23,3	80,9
Skattekostnad	13,1	12,7	0,8	11,7	15,7	13,5	16,0	6,0	15,7
Resultat for perioden	45,0	64,8	-16,2	38,0	49,3	47,8	47,1	17,3	65,2
Totalresultat for perioden	45,0	64,8	-16,2	37,6	49,3	47,8	47,1	17,1	65,2

Nøkkel tall - Kvartalsvis Isolert	3. kv 20	2. kv 20	1. kv 20	4. kv 19	3. kv 19	2. kv 19	1. kv 19	4. kv 18	3. kv 18
Egenkapitalavkastning (Totalresultat i % av snitt EK)	7,2 %	10,7 %	-2,7 %	6,2 %	8,0 %	7,7 %	7,9 %	2,6 %	11,3 %
Egenkapitalavkastning (Resultat etter skatt)	7,2 %	10,7 %	-2,7 %	6,3 %	8,0 %	7,7 %	7,9 %	2,8 %	11,3 %
Rentenetto i % av GFK	1,18	0,98	1,46	1,48	1,44	1,39	1,45	1,45	1,42
Kostn. i % av inntekter	54,5	43,4	95,4	56,9	51,0	49,8	55,4	69,1	40,9
Kostn. i % av inntekter ekskl. finans.instr.	58,6	62,1	54,9	57,2	51,3	50,9	54,0	57,3	48,9
Brutto utlån til kunder	25.319	24.156	23.297	23.310	23.236	22.926	22.284	22.119	22.051
Utlånsvekst i % siste 12 mnd	9,0 %	5,4 %	4,5 %	5,4 %	5,4 %	5,8 %	6,5 %	6,5 %	9,3 %
Innskudd fra kunder	11.885	11.909	11.409	11.278	11.528	11.626	10.884	11.037	11.090
Innskuddsdekning	46,9	49,3	49,0	48,4	49,6	50,7	48,8	49,9	50,3
Innskuddsvekst i % siste 12 mnd	3,1 %	2,4 %	4,8 %	2,2 %	4,0 %	3,7 %	1,9 %	2,6 %	2,7 %
Forvaltningskapital	29.365	27.649	26.972	26.241	26.194	26.402	25.589	25.168	25.305
Gjennomsnitt forvaltningskapital (GFK)	28.302	27.175	26.539	26.264	26.332	25.940	25.374	25.275	25.123
Vekst forvaltningskap. i % siste 12 mnd	12,1 %	4,7 %	5,4 %	4,3 %	3,5 %	5,5 %	6,5 %	4,7 %	7,5 %
Kapitaldekning	19,5 %	20,2 %	20,6 %	21,2 %	19,7 %	19,7 %	20,7 %	20,6 %	19,4 %
Kjernekapital	17,4 %	17,9 %	18,4 %	18,9 %	17,4 %	17,4 %	18,4 %	18,3 %	17,1 %
Ren kjernekapital	16,6 %	17,2 %	17,5 %	18,0 %	16,6 %	16,6 %	16,9 %	16,7 %	15,6 %

Kvartalsregnskap for 3. kvartal 2020

Banken økte utlånene til boligformål med 1.101 millioner kroner i 3. kvartal. Det er den høyeste veksten som er registrert i bankens historie på et kvartal. Mye kan tilskrives Himla Banktjenester, som bidrar med drøyt halvparten av volumet. Kvartalsveksten innen personmarkedet er på hele 5,8 prosent. Utlånsvolumet følges av et høyt antall nye kunder til bank. Det siste kvartalet er 624 nye kunder registrert. Fana Sparebank åpnet i september et nytt kontor i Os, og bekrefter med det at banken legger stor vekt på å satse på nærhet til kunder i alle kanaler. Koronasituasjonen påvirker fortsatt banken på flere områder. Daglig drift gjennomføres likevel tilnærmet som normalt, hvilket også gjenspeiles i kvartalsregnskapet.

Samlet utlånsvekst til boligformål utgjorde 1.101 millioner kroner, eller 5,8 prosent for kvartalet isolert, og 11 prosent hittil i år. Utviklingen har gjort seg gjeldende i alle salgskanaler, med solide bidrag både fra den tradisjonelle bankvirksomheten og gjennom nye, digitale kanaler.

Himla Banktjenester har ved offentliggjøringen av kvartalsrapporten passert 850 millioner kroner i utlån. Det første, hele kvartalet med Himla har vært en ubetinget suksess, og konseptet har fått en overveldende mottagelse. Himla er en digitalbank som kombinerer det beste av intuitive og effektive løsninger. Selvbetjente løsninger bidrar til at banken har en ambisjon om å levere en av Norges beste boliglånsrenter. Utlånsutviklingen i Himla står for i overkant av halvparten av bankens utlån til boligformål i perioden.

Resultat etter skatt for 3. kvartal utgjorde 45,0 millioner kroner mot 49,3 millioner kroner i samme periode i fjor. Dette gav en annualisert egenkapitalavkastning på 7,2 prosent for kvartalet.

Bankens kjernevirksomhet er i det korte tidsperspektivet på god vei til normalisering etter de ekstraordinære tiltakene som påvirket både 1. og 2. kvartal. Nettorenten i 3. kvartal viser at rentenedsettelsene som ble vedtatt i første halvår nærmer seg full effekt. Fana Sparebank satt som kjent ned boliglånsrentene med øyeblikkelig virkning, mens innskudd ble regulert i henhold til gjeldende retningslinjer og frister. De siste endringene av innskuddsrenter ble effektivert medio juli. Netto renteinntekter utgjorde således 84,1 millioner kroner mot 95,4 millioner kroner for tilsvarende periode i fjor. Nettorenten er likevel under press idet markedstilpasninger i utlånsrenten ikke lenger kan kompenseres fullt ut siden innskuddsrentene nærmer seg null.

Raske tilpasninger av utlånsrenten og et historisk lavt rentenivå betyr imidlertid også at kundene betjeningsevne styrkes, slik at mislighold og tap kan unngås. Det er forhold som er medvirkende til tilbakeføringer av avsetninger til tap på utlån og garantier på til sammen 6,4 millioner kroner i 3. kvartal. Misligholdte engasjementer viser også en betydelig reduksjon i 3. kvartal. Sammen med de øvrige resultatene for kvartalet gir dette et resultat før skatt på 58 millioner kroner, og 45 millioner etter skatt.

Fana Sparebank har en særlig høy soliditet. Bufferen utover myndighetenes krav til ren kjernekapital utgjør hele 3,7 prosentpoeng ved utgangen av 3. kvartal. Med inkludering av resultat hittil i år utgjør kapitaldekningen 20,2 prosent og ren kjernekapital 17,2 prosent.

Koronakrisen

Kunder

Banken har opprettholdt høy beredskap og kapasitet for å håndtere koronasituasjonen. Dette gjelder så vel i kunde-relasjonene som for å sikre forsvarlig drift i banken og for bankens organisasjon. Store deler av den ordinære aktiviteten blir håndtert telefonisk eller via elektroniske medier.

Hensynet til kundenes økonomiske sikkerhet og velferd har stått i fokus gjennom hele koronakrisen. Bankens ekspedisjonssteder ble stengt i mars, men det er etter hvert gjennomført en gradvis gjenåpning. Kunder som har hatt særlige behov for å møte sine rådgivere er blitt ivarettatt gjennom individuelle avtaler gjennom hele perioden. Antall henvendelser som er kommet til kundesenteret er økt med 20 prosent, hvilket også beskriver en tilpasning.

Antallet innvilgede avdragsuttsettelse innen personkunde-markedet initiert i tiden etter 1. mars er gjennom kvartalet redusert fra 935 til 877. Det utgjør godt under 10 prosent av lånekundene. Det ble registrert særlig mange henvendelser kort tid etter innføringen av strenge aktivitetsbegrensninger og pålagt nedstenging av virksomheter. Takket være rask tilpasning av lånerenten og gjenåpning av mange virksomheter, er antallet søknader om avdragsuttsettelse redusert. Utviklingen følges fortsatt nøye.

Innen BM er bankens kunder i ulik grad påvirket av krisen, det brukes også her mye ressurser på å holde en aktiv dialog med kundene i denne krevende situasjonen. Fana Sparebank har utbetalt 3 lån på til sammen 6,6 millioner kroner innenfor Statens garantiordninger for lån til næringskunder. Dette er uendret fra 2. kvartal.

Renteendringer

Norges Banks 3 rentenedsettelse siden mars ble fulgt opp med umiddelbar rentenedsettelse på boliglån. Fana Sparebank har i årets første halvdel satt ned boliglånsrenten med inntil 1,4 prosentpoeng. Effekten av reduserte innskuddsrenter og tilpasninger i pengemarkedsrenten har tatt lenger tid. Det vil bidra til svekket nettorente og rentemargin i inneværende år.

Organisasjonen

Tiltakene som ble innført i mars tilpasses fortløpende for å sikre gode arbeidsforhold. Banken fungerer i stor grad som normalt. Mange ansatte arbeider fortsatt fra hjemmekontor, og dette opprettholdes inntil videre basert på det til enhver tid gjeldende beredskapsnivået. Ved bankens kontorer er bl.a. kantinen stengt, og det er fortsatt forbud mot å bevege seg mellom etasjene ved hovedkontoret på Nesttun eller mellom kontorene. Banken følger rådene og anbefalingene som kommer fra norske helsemyndigheter.

Resultatutvikling

Rentenetto og andre inntekter

Rentenettoen øker betydelig i 3. kvartal. Fra 2. til 3. kvartal er rentenettoen økt 17,8 millioner kroner. Tilsvarende er rentenetto i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital økt til 1,18 prosent for kvartalet. Tallene gjenspeiler at bankens virksomhet er på god vei tilbake til en normalisert situasjon.

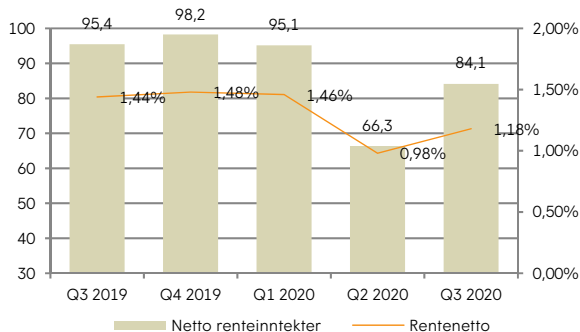

Fig. 1. Netto renteinntekter i absolutte tall og i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Før året under ett utgjør beregnet, samlet bortfall av renteinntekter som følge av fremskyndet nedsettelse av boliglånsrenten 32 millioner kroner. Videre påvirkes rentekostnadene av at tilpasningen av Nibor gjennom 2. kvartal ikke gav full utfelling på konsernets fundingkostnader før i siste halvdel av juni.

Netto provisjonsinntekter og -gebyrer beløp seg til 20,9 millioner kroner i 3. kvartal mot 25,8 i fjor. Reduksjonen på 4,9 millioner kroner har sammenheng med lavere provisjoner fra eiendomsmegling. I tillegg er mottatte provisjoner fra korttransaksjoner lavere som følge av mindre reise- og ferieaktivitet i utlandet.

Finansielle instrumenter

Netto verdiendringer og gevinst og tap fra finansielle instrumenter har påvirket kvartalsregnskapet i særlig grad. Kildene til kvartalsresultatet er flere, og representerer i stor grad effekten av normalisering etter de store markedsverdiendringene i 1. og 2. kvartal. Endringene er i all hovedsak urealiserte.

Finansielle instrumenter millioner kroner	2020			2019
	Q3	Q2	Q1	
Utbytte aksjer og EK-bevis	0,1	0,3	0,4	6,0
Gev./ (tap) på sert. og oblig.	0,9	16,8	-17,2	-1,7
Gev./ (tap) på oblig.fond	2,3	10,1	-13,5	1,1
Gev./ (tap) på aksjer	3,0	25,8	-17,2	1,0
Gev./ (tap) andre fin. instr.	1,7	-13,5	-1,5	1,0
Nto. gevinst/ (tap) fin. instr.	7,9	39,2	-49,4	1,4

Obligasjonsporteføljen består hovedsakelig av obligasjoner med høy kredittkvalitet og likviditet som er kvalifisert som likviditetsbuffer (LCR). Samlet har likviditetsbufferen et volum på 3,2 milliarder kroner. I tillegg har banken en avkastningsportefølje av obligasjoner på 178 millioner kroner.

Rente- og obligasjonsfond inngår både som LCR-kvalifisert i likviditetsbufferen og i avkastningsporteføljen med andeler i et høyrentefond på til sammen 157 millioner kroner ved utgangen av kvartalet.

Aksjer består av både finansielle investeringer (aksjer, egenkapitalbevis og aksjefond) og strategiske eiendeler, der aksjer i Frende Forsikring, Brage Finans, Norne Securities og Balder

Betaling inngår. Markedsvurderinger av aksjeporteføljen resulterte i at strategiske aksjer ble oppjustert med 1,75 millioner kroner i 3. kvartal. Det er mindre endringer i øvrige aksjer.

Gevinst og tap, andre finansielle instrumenter er en samlepost for markedsverdiendringer knyttet til bankens porteføljer av sikringsinstrumenter for fastrenteutlån, fastrente innlån og fastrente innskudd. Den samlede nettoeffekten av fastrenteutlån, både obligasjonslån fastrentelån til kunder og fastrenteinnskudd, utgjorde 1,0 millioner kroner i 3. kvartal.

Samlet bidrag fra finansielle instrumenter eksklusive utbytte utgjorde 7,9 millioner kroner i 3. kvartal. Hittil i år er resultatet -2,3 millioner kroner. Tilsvarende tall for fjoråret var henholdsvis 0,7 og 0,6 millioner kroner.

Verdipapirporteføljen består i det alt vesentlige av obligasjoner med høy kredittkvalitet, herunder statssertifikater, kommunelån og obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som holdes i bankens likviditetsportefølje (LCR). I tillegg plasseres deler av likviditetsbufferen i obligasjoner utstedt av banker. I bankens kapitalforvaltning brukes også ekstern forvaltning i form av plassering i obligasjonsfond. Beholdningene av rentebærende verdipapirer er hovedsakelig av langsiktig karakter.

Eiendomsmegling

Det samlede resultatbidraget fra eiendomsmeglingsvirksomheten utgjorde 0,2 millioner kroner før skatt i 3. kvartal og 1,0 millioner kroner hittil i år. Provisjonsinntektene utgjorde 11,1 millioner kroner (12,8). Kostnadene utgjorde 10,9 millioner kroner (13,5). Reduksjonen fra fjoråret tilskrives endringer i selskapet, herunder færre meglere, avvikling av næringsmegling og andre, kostnadsreducerende tiltak.

Driftskostnader

Driftskostnadene utgjorde 61,9 millioner kroner i kvartalet. Tilsvarende tall for 2019 var 62,8 millioner kroner. Reduksjonen er primært knyttet til lavere personalkostnader.

Kostnadsprosenten utgjør 54,5 (51,0) i 3. kvartal. Når finansielle instrumenter ekskluderes, ble kostnadsprosenten 58,6 for kvartalet (51,3).

Kostnadsprosent	3. kvartal	
	2020	2019
Kostnadsprosent	54,5 %	51,0 %
Kostnadsprosent ekskl. fin.instr.	58,6 %	51,2 %
Kostnadsprosent fra bankvirksomheten	54,2 %	45,3 %

Tab. 2. Kostnadsprosent, alternative rapporteringstall.

Kostnadsprosenten fra bankvirksomheten utgjør 54,2 prosent (45,3) i 3. kvartal. Med bankvirksomhet menes morbank inkludert boligkredittselskapet og eksklusive finansielle instrumenter. Provisjonsinntekter og kostnader fra eiendomsmeglervirksomheten er tilsvarende holdt utenfor.

Tap og nedskrivninger

Konsernets har tilbakeføring på tap på 6,4 millioner kroner i 3. kvartal 2020 mot 3,5 millioner kroner i tilbakeførte avsetninger til tap på utlån og garantier i 2. kvartal, og tilbakeføringer på 4,7 millioner kroner på samme tid i fjor. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør dette -0,09 prosent. Samlede nedskrivninger etter IFSR 9 utgjør 63,0 millioner kroner ved utgangen av 3. kvartal 2020, en reduksjon fra 69,4 i forrige kvartal. Som følge av de spesielle forholdene som er oppstått som følge av koronakrisen, er det tatt særlige skritt for å overvåke utlånene på PM og BM, slik at kvaliteten på utlånsporteføljen ivaretas. På generelt grunnlag ansees kvaliteten i utlånsporteføljen å være god.

Resultat

Resultat etter skatt for 3. kvartal var 45,0 millioner kroner (49,3). Dette gav en annualisert egenkapitalavkastning på 7,2

prosent for kvartalet, mot 8,0 prosent i tilsvarende periode i 2019.

Balansen

Konsernets forvaltningskapital var 29,4 MRDNOK ved utgangen av kvartalet (26,2). Forvaltningskapitalen er økt med 3.171 millioner kroner eller 12,1 prosent det siste året. Utlån til personkunder og økt likviditetsbuffer er de primære driverne for forvaltningskapitalveksten.

Utlån

Utlånsutvikling

	Siste kvartal	Siste 12 mnd.
Utlån totalt	4,8 %	8,8 %
Personmarked (PM)	5,8 %	11,7 %
Bedriftsmarked (BM)	1,2 %	-0,9 %

Brutto utlån til kunder utgjorde 25,3 MRDNOK ved utgangen av kvartalet (23,2). Det inkluderer 10,4 MRDNOK som er overført til bankens heleide datterselskap Fana Sparebank Boligkreditt AS. Utlånene er økt med 1.162 millioner kroner i 3. kvartal.

Forretningsområde personmarked (PM) økte sine utlån med hele 1.101 millioner kroner eller 5,8 prosent siste kvartal. I dette tallet har Himla Banktjenester bidratt med 568 millioner kroner i boliglån. Himla bidra således med drøyt halvparten av boliglånsveksten. Utlån til PM var 20,1 milliarder kroner ved utgangen av kvartalet.

Utlån til bedriftsmarked (BM) økte utlånene med 61 millioner kroner, eller 1,2 prosent. Over de siste 12 måneder er utlån til BM redusert med 0,9 prosent. Utlån til BM utgjør 5,2 milliarder kroner, hvilket representerer 20,3 prosent av konsernets samlede utlån.

Over de siste 12 måneder har utlånene økt med 2.084 millioner kroner, hvilket utgjør 9,0 prosent (5,4). Innen PM økte utlånene med 11,7 prosent, mens BM er redusert med 0,9 prosent. Utlånsaktiviteten for PM underbygges av et godt aktivitetsnivå og god tilgang på nye kunder. Gjennom kvartalet har banken tilbudt svært konkurransedyktige priser på boliglån, særlig for lån innenfor 75 prosent av verddivurdering. Innen BM er endringene i større grad knyttet til enkeltengasjementer som gir svingninger og påvirker utlånsvolumet på kort sikt. Utviklingen innen BM er uttrykk for en bevisst nedtrapping av bankens eksponering i store næringsseidommer.

Innskudd

Innskuddsutvikling

	Siste kvartal	Siste 12 mnd.
Innskudd totalt	-0,2 %	3,1 %
Personmarked (PM)	-1,1 %	7,5 %
Bedriftsmarked (BM)	-2,1 %	-10,7 %
Kapitalmarked (KM)	18,3 %	-0,2 %

Innskudd fra kunder utgjorde 11,9 MRDNOK (11,5) ved utgangen av kvartalet. Årsveksten utgjør 357 millioner kroner eller 3,1 prosent, mens siste kvartal hadde en reduksjon på 24 millioner kroner eller -0,2 prosent.

Konsernets innskuddsdekning er 46,9 prosent, mot 49,6 prosent i samme periode i fjor. Morbanken har en innskuddsdekning på 79,9 prosent mot 82,4 prosent i forrige kvartal. Finansieringen av utlånsveksten ut over publikumsinnskuddene blir dekket av utstedelse av obligasjoner med lange løpetider. Boligkreditselskapets eksterne finansieringsbehov dekkes utelukkende av OMF.

Kundeutvikling

Fana Sparebank fikk 624 nye kunder i 3. kvartal og 1.842 totalt hittil i 2020. De nye kundene som er kommet til er et resultat av økt aktivitet og utlånsvolum. Tallet også inkluderer nye kunder som kommer til gjennom Himla Banktjenester. Nye kunder er definert som kunder som har åpnet lønns-, bruks- eller foliokonto i banken i den aktuelle måleperioden.

Funding

Veksten i utlån siste 12 måneder er hovedsakelig finansiert med midler fra pengemarkedet. Nettovolumet av utstedte obligasjoner er økt med 2.625 millioner kroner over de siste 12 måneder. Konsernets pengemarkedsfinansiering skjer både gjennom utstedelser av OMF fra Fana Sparebank Boligkreditt AS og ordinære, usikrede obligasjonslån.

Banken har store likviditetsreserver. En kombinasjon av dette og tilgangen på korte og mellomlange F-lån bidro til at banken ikke hadde behov for å gjennomføre markedsoperasjoner verken ved salg av likvide finansielle instrumenter eller å utstede nye lån under markedsuroen i koronakrisens tidligste faser. I 3. kvartal har banken utstedt større obligasjonsvolum av både seniorlån og OMF. Fana Sparebank har ved utgangen av 3. kvartal en portefølje på til sammen 600 millioner kroner i F-lån, fordelt på 3 og 12 måneders løpetid.

Fana Sparebank har etablert et rammeverk for grønn finansiering. Rammeverket er grunnlag for utstedelse av Grønne Obligasjoner, og vil bidra til å utvide kildene for å dekke bankens fremtidige fundingbehov.

Porteføljekvalitet

Balanseførte, samlede nedskrivninger til forventet tap på utlån og garantier per utgangen av 3. kvartal utgjør 63 millioner kroner, ned fra 69,4 millioner kroner i foregående kvartal. I prosent av brutto utlån utgjør forventet tap på utlån og garantier 0,2 prosent (0,3).

Brutto misligholdte engasjement over 90 dager utgjør 121,3 millioner kroner ved utgangen av 3. kvartal 2020, en nedgang på 4,2 millioner kroner i kvartalet. I prosent av brutto utlån utgjør misligholdte lån 0,5 prosent ved utgangen av kvartalet (0,5).

Brutto tapsutsatte engasjement utgjør 38,9 millioner kroner ved utgangen av 2. kvartal, ned 1,7 millioner kroner i kvartalet. Tapsutsatte engasjement utgjør 0,2 prosent av brutto utlån ved utgangen av kvartalet (0,6).

Koronakrisen har introdusert et element av betydelig usikkerhet hva gjelder fremtidig tapsutvikling. Økt arbeidsledighet som følge av innskrenkninger eller konkurser i virksomheter vil kunne påvirke betalingsevne, og sikkerhetsverdier i form av fast eiendom vil også kunne få betydning. Kvartalets avsetninger og vurderinger tar hensyn til ulike scenarier for fremtidig utvikling.

Konsekvensene av koronakrisen blir således fulgt med særlig høy oppmerksomhet fremover. Bankens tiltak for å hjelpe kunder som påvirkes av situasjonen inkluderer avdragsutsettelse ved behov, og den generelle effekten av å iverksette rentenedsettelse på boliglån. For næringsvirksomhet deltar banken i myndighetenes garantiprogram. Så langt det er mulig å bedømme, er det styrets og administrasjonens oppfatning at bankens status med hensyn til utlånsporteføljer og kredittkvalitet er tilfredsstillende.

LCR

LCR og Leverage ratio	2019		2020		
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
LCR konsern	167 %	208 %	215 %	168 %	182 %
LCR morbank	141 %	164 %	153 %	149 %	174 %
Leverage ratio	8,6 %	9,2 %	8,8 %	8,6 %	8,2 %

Banken måler og rapporterer LCR (Liquidity Coverage Ratio), for morbanken, boligkreditselskapet og konsernet hver for seg. Ved utgangen av 3. kvartal 2020 utgjorde LCR på konsernbasis 182 prosent, 174 prosent for morbanken og 907 prosent for boligkreditselskapet. Leverage ratio er beregnet til 8,2 prosent.

Rating

Fana Sparebanks rating hos Moody's Investors Service er **A3** med *stable outlook*. Utstedte OMF fra Fana Sparebank Boligkreditselskap har rating **Aaa**. Offisiell rating er et viktig bidrag for å sikre konsernet finansiering på konkurransedyktige vilkår.

Egenkapital

Kapitalforhold (konsern)	2019		2020		
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Kapitaldekning	19,7 %	21,2 %	20,6 %	20,2 %	19,5 %
Kjernekapitaldekning	17,4 %	18,9 %	18,4 %	17,9 %	17,4 %
Ren kjernekapital	16,6 %	18,0 %	17,5 %	17,2 %	16,6 %
Ren kjerne inkl. res. hiå	17,6 %	18,0 %	17,5 %	17,5 %	17,2 %

Fana Sparebank konsern har en risikovektet kapitaldekning på 19,5 prosent ved utgangen av kvartalet. Kjernekapitaldekningen er 17,4 prosent, hvorav ren kjernekapital utgjør hele 16,6 prosent. Konsernets kapitaltall inkluderer rapportering av kapitalbruk fra eierforetak i samarbeidende grupper. Konsernet Fana Sparebank fremstår ved utgangen av 3. kvartal 2020 med en buffer til myndighetenes krav til ren kjernekapital på hele 3,7 prosentpoeng, hvilket underbygger en særlig høy grad av soliditet.

Ansvarlig kapital

Bankens samlede, utestående volum av ansvarlig lånekapital utgjør 400 millioner kroner, hvorav 300 millioner kroner i ansvarlig lån (T2) og 100 millioner kroner i hybridkapital (T1). Generalforsamlingen har gitt styret fullmakt til å styrke bankens kapitaldekning ytterligere ved behov. Fullmaktene omfatter utstedelse av inntil 200 millioner kroner både i ansvarlige lån (T2) og hybridkapital tellende som annen kjernekapital (T1).

Fana Sparebank er ikke meddelt krav om etablering av såkalt MREL-kapital, seniorlån med etterstilt sikkerhet. Det er heller ikke gitt konkrete føringer på når bankens eventuelle MREL-krav vil bli gjort kjent.

Pilar 2

Fana Sparebank skal ha kapital utover minstekrav og bufferkrav tilsvarende 2,5 prosent av beregningsgrunnlaget (pilar 2-krav) for risikoer som foretaket er utsatt for og som ikke, eller bare delvis, er dekket i minstekravet i pilar 1. Som følge av koronakrisen, har myndighetene redusert den mot-sykliske bufferen fra 2,5 prosent til 1 prosent. Samlet regulatorisk krav til ren kjernekapital er for tiden 13,5 prosent, ned fra 15 prosent fra årsskiftet. Bankens bufferkapital er således betydelig styrket. Bankens Pilar 2-krav skal revideres i 2021.

Digitalisering og kundekommunikasjon

Endringstakten i den digitale utviklingen er svært høy. Kundene forventer økt tilgjengelighet og enkle, fremtidsrettede bank-tjenester. Økt grad av selvbetjening og transparens stiller høye krav til at løsninger og tjenester er individuelt tilpasset til den enkeltes behov og preferanser.

Opplåningsflyt

Kunder som har boliglån i Fana Sparebank kan gjennom tjenesten Opplåningsflyt se om boligverdien tillater at de kan øke eksisterende lån, og selv gjøre endringen. Søknad sendes direkte i nett- og mobilbank. Prosessen inkluderer automatisk innhenting av informasjon om lån i banken, boligverdi, skattemelding, lønnslipp og opplysninger fra Gjeldsregisteret.

Små lån

Under paraplybetegnelsen *Små lån* tilbyr banken lån inntil 150.000 kroner med inntil 5 års løpetid til ulike formål, herunder oppussingslån, samlelån og forbrukslån. Søknadsprosessen er heldigital, mens kredittbehandlingen gradvis automatiseres med erfaringsgrunnlaget som dannes over tid.

Kredittkort

Fana Sparebank utsteder egne kredittkort. Kredittkortene er knyttet til Visa. Kortene har vilkår som er blant markedets beste når det gjelder kostnader, kredittrente og betalingsvilkår. Bankens har utstedt 3.964 kort ved utgangen av 3. kvartal 2020.

Selskapet Dealmakers leverer fordelsprogram og forsikringer knyttet til kortet. Søknadsprosessen for kredittkort er selvbetjent og automatisert, herunder med bruk av samtykkebasert lånesøknad. Det er innvilget kreditter for i overkant av 197 millioner kroner. Opptrukket kreditt ved utgangen av perioden utgjorde 23,0 millioner kroner mot 21,3 i forrige kvartal.

Mobilbetaling

Banken har tilrettelagt for en rekke mobilbetalingstjenester; Apple Pay, Fitbit, Garmin og Google Pay. Dette innebærer at man kan 'betale med klokken' på aktuelle salgssteder.

PSD2

PSD2 er implementert. Fana Sparebank har tilrettelagt for at kunder kan samle kontoer i andre banker på egen nettbank, og har også gjort kontoinformasjon til disposisjon i andre banker.

Sosiale medier

Banken bruker sosiale medier og interaktive kanaler aktivt. Det er fortsatt vekst i alle kanaler; Facebook, Instagram, Twitter og LinkedIn. Bankens chat-funksjon er lagt på de åpne sidene, og er en effektiv kanal for kundekommunikasjon.

Samfunnsansvar

Great Place To Work

Fana Sparebank er blant Norges beste arbeidsplasser ifølge organisasjonen Great Place To Work (GPTW). Resultatene fra bankens introduksjon til GPTW i 2018 ble lagt til grunn for grundig analyse og forbedringstiltak gjennom hele 2019. Mot slutten av 2019 ble ny medarbeiderundersøkelse gjennomført, der 108 av 109 ansatte i morbanken deltok. Resultatet viser klar fremgang fra et allerede høyt nivå: Trustindeksen økte fra 77 til 85 prosent. Under årets kåring av Norges beste arbeidsplasser fikk Fana Sparebank bekreftet som posisjon blant toppskiktet av norske bedrifter, og tildelt en svært gledelig 5. plass i klassen 50-199 ansatte. Dette utgjorde en sterk forbedring fra 10. plassen i 2018.

Bankens ledelse bruker områdene som dekkes av GPTW som utgangspunkt for utvikling og forbedring i organisasjonen.

Gavetildelinger

Fana Sparebank følger en gavestrategi som hovedsakelig bygger på en kvartalssyklus med ulike temaer og tildelinger fordelt utover året. Det er imidlertid åpnet for at det underveis i året er rom for utdelinger til bestemte formål.

Etter styrets innstilling vedtok Generalforsamlingen å styrke bankens gavefond med 30 millioner kroner basert på regnskapet for 2019. Dette gir bl.a. rom for å rette støtte inn mot prosjekter og formål som er særlig rammet av konsekvensene av koronakrisen.

I 2. kvartal 2020 er det delt ut til sammen 7,9 millioner kroner. Hoveddelen av utdelingene, nær 7 millioner kroner, er gått til formål knyttet til Barn og unge. Det er i tillegg gitt 0,9 millioner kroner til formål knyttet til kultur og Næring. Bærekraftstiltak er også tilgodesett med gavemidler.

Bærekraft og ESG

Fana Sparebank arbeider aktivt med å forbedre og tydeliggjøre sin rolle innen samfunnsansvar og bærekraft. Det er mange utfordringer knyttet til tiltak og endringer som er påkrevet for å gjennomføre det grønne skiftet, ikke minst å unngå tiltak som kan oppfattes som grønnvasking. Banken har sluttet seg til prinsippene til Grønnvaskingsplakaten. Det betyr at banken blant annet bestreber seg på å være mest mulig etterrettelige når det gjelder de faktiske tiltak og bidrag vi gjør overfor det grønne skiftet.

Grønnvaskingsplakaten

Fana Sparebanks mål er forankret i styret, ledelsen og organisasjonen for øvrig, og er et uttrykk for en vilje til gjennomføre de endringer og tilpasninger som er påkrevet for å leve opp til høye ESG-krav.

Fana Sparebank gir sin tilslutning til FNs 17 bærekraftsmål, og legger disse til grunn for bankens retning og ambisjoner for fremtidig utvikling. Fana Sparebank utvikler således nye produkter og tjenester både på innskudds- og utlånsiden som vektlegger disse prinsippene, og som skal fremme et lavt utslippssamfunn. Konsernet er sertifisert Miljøfyrtårn.

Klimaregnskap

Fana Sparebank har avlagt klimaregnskap for 2019, der karbonfotavtrykket er redusert fra 236 tCO₂-ekvivalenter i 2018 til 168 tCO₂-ekvivalenter, en reduksjon på nær 30 prosent sammenlignet med året før. Reduksjonen har primært sammenheng med eliminering av oljefyring ved hovedkontoret, men både scope 1, 2 og 3 viser positiv utvikling. Klimaregnskapet oppdateres årlig. Banken arbeider fortsatt med videre kartlegging av klimautslipp. Dette gjelder i særlig grad de indirekte utslippene under scope 3, der det er spesielt krevende å skaffe data med tilfredsstillende kvalitet.

Fana Sparebank er klimanøytral etter prinsippene som er nedfelt i UN Climate Neutral Now. Basert på klimaregnskapet for 2019, kompenserer Fana Sparebank CO₂-utslippene med FN-godkjente klimakvoter (Certified Emission Reductions (CERs)). Ved kjøp av kvoter legges det vekt på å finne prosjekter som bidrar til nye reduksjoner i karbonfotavtrykk.

Kjøp av klimakvoter gjennomføres som en siste utvei for å oppnå klimanøytralitet, og fritar ikke banken for aktivt å redusere eget karbonfotavtrykk.

FNs Global Compact

Fana Sparebank er tilsluttet FNs Global Compact. Det innebærer en forpliktelse til å ha et aktivt forhold til ti prinsipper innen menneskerettigheter, arbeidslivsstandarder, miljø og anti-korrupsjon, samt å gjøre sitt beste for å drive sin virksomhet i tråd med dem.

Global Compact er i dag verdens største initiativ for næringslivets samfunnsansvar. Tilslutninger av nye virksomheter er meget sterk, og utgjør nå mer enn 11.500 bedrifter, hvorav nær 200 norske, fra 156 land.

Fana Sparebank har innført interne retningslinjer der det innenfor risikoområdene likviditetsstyring og kapitalforvaltning stilles krav om medlemskap i Global Compact overfor forbindelser og utstedere.

FNs klimainitiativ innen finans

FNs klimainitiativ innen finans (UNEP FI) vokser i omfang. Etter etableringen i september 2019, der Fana Sparebank var én av de 130 stifterbankene, er gruppen nå i ferd med å nærme seg 300. Det arbeides aktivt med å utvikle verktøy og modeller som medlemsbankene vil ta i bruk for å analysere, måle og rapportere klimarelaterte data. I tillegg gis tilgang til omfattende, erfaringsbasert informasjon fra ledende og innovative banker til felles nytte.

Founding Signatory of:

UNEP FINANCE INITIATIVE

PRINCIPLES FOR RESPONSIBLE BANKING

Klimainitiativet beskriver seks prinsipper for ansvarlig bankvirksomhet. I den pågående koronakrisen har erfaringsutveksling om håndtering av COVID-19 vært en naturlig del av dette, og dermed vært gjenstand for egne, nettbaserte, seminarer. Temaene har i den sammenheng vært knyttet til håndtering og beskyttelse av kunder, ansatte og støtte til lokalsamfunn.

Fana Sparebank har også sluttet seg til en kollektiv forpliktelse for klimahandling som stiller krav til etablering av konkrete mål og planer for gjennomføring av tilpasninger i bankens virksomhet over tid for å reflektere og finansiere den lavkarbon, klimastabile økonomien som kreves for å begrense den globale oppvarmingen til godt under 2° Celsius.

Lokalt tiltak – bikuber på taket

Et lokalt og konkret tiltak knyttet til bankens bærekraftsarbeid er installering av et antall bikuber på taket til bankens hovedkontor på Nesttun. Biene er primært et symboltiltak fra bankens side, men det gir også lokal effekt ved at frukthager i en stor omkrets vil nyte godt av forbedret pollinering.

Banken har inngått en avtale med en lokal birøkter, og fra oppstarten i mai har tiltaket fått stor oppmerksomhet blant de ansatte, bankens kunder og i lokale medier. Biholdet bidrar til et kunnskapsløft innen artsmangfold og samspill i naturen. Den første honninghøsten er levert, og bærer bankens design på etikettene.

Andre forhold

Distribusjon

Bankens virksomhet drives med utgangspunkt i hovedkontor på Nesttun og et avdelingskontor i Kaigaten i Bergen sentrum. I september åpnet banken et nytt kontor i Os sentrum.

Bankens ekspedisjonssteder praktiserer begrensninger på ordinære åpningstider og kundeekspedisjon som følge av koronasituasjonen. Nødvendige ærender løses fortløpende gjennom særskilt avtale. Kundemøter gjennomføres per telefon, video eller ved hjelp av andre elektroniske hjelpemidler.

Bankens mobile tjeneste, bankbilen, brukes i stor grad av eldre kunder. Av hensyn til smitterisiko overfor denne helsemessig utsatte gruppen, er bankbilen tatt ut av ordinær drift inntil videre.

Himla Banktjenester

Den nye digitalbanken Himla Banktjenester ble lansert 11. juni, og har fått en overveldende mottagelse i markedet.

Ved utgangen av 3. kvartal 2020 hadde Himla utlån på 744 millioner kroner. Det representerer drøyt halvparten av hele utlånsveksten innen personkundemarked.

Himla Banktjenester er en landsdekkende tjeneste levert av Fana Sparebank og opererer under Fana Sparebanks bank-konsepjon. Konseptet retter seg mot heldigitale kunder som ikke har behov for verken rådgiving eller å besøke et bankkontor. Himla leverer et av Norges billigste boliglån der alle lån i porteføljen prises likt. Ambisjonen er at rentebetingelsene til enhver tid skal være blant de tre beste i Finansportalen på lånefinansiering inntil 75 av låneverdi.

I tillegg til boliglån tilbys forbrukslån, kredittkort og en forbruks- og sparekonto. Himla er tilrettelagt for mobilbetalings-tjenestene Apple Pay og Google Pay.

Nær 60 prosent av utlånene er knyttet til Oslo og Viken. Himla markedsføres mest aktivt i de største, norske byene.

Grønn finansiering

Fana Sparebank har etablert et rammeverk for grønn finansiering i tråd med internasjonalt anerkjente prinsipper. Rammeverket, Green Finance Framework, er kvalitetssikret av en uavhengig tredjepart, CICERO Shades of Green. Bankens program har en samlet rating på Medium Green.

Rammeverket bygger på en strengere vurdering av kvalifiserte boliger enn det som har vært standard i det norske markedet.

Med utgangspunkt i rammeverket, vil Fana Sparebank utstede Grønne obligasjoner både fra morbanken og boligkreditt-selskapet

Nye, europeiske retningslinjer for grønn finansiering, EUs taksonomi, er i ferd med å bli implementert. Disse retningslinjene åpner for en fremtidig standardisering og harmonisering av definisjonene for hva som kvalifiserer som grønt.

Organisasjon - ansatte

Fana Sparebank hadde 135 ansatte i konsernet ved utgangen av kvartalet (136). Dette utgjør 132 årsverk (132). Morbanken hadde 110 ansatte (110) og 107 årsverk (107).

Sykefraværet viser 5,6 prosent i 3. kvartal, mot 4,4 prosent i foregående kvartal. Langtidsfravær utgjorde 4,4 prosent i 3. kvartal.

Datterselskap og eierinteresser

Fana Sparebank Eiendom AS

Fana Sparebank Eiendom AS er et heleid datterselskap med en markedsandel på ca. 8 prosent i Bergens-området. Selskapet har 25 ansatte. Aktiviteten utføres ved deling av kontorer med banken ved hovedkontoret på Nesttun i tillegg til at Himla har eget kontor i Oslo.

Himla Eiendomsmegling

Himla Eiendomsmegling er Fana Sparebank Eiendoms lavpriskonsept for eiendomsmegling. Gjennom Himla gis kunden mulighet til å selge boligen for et fast meglerhonorar på 35.000 kroner. Virksomheten i Himla Eiendomsmegling drives som en egen avdeling av Fana Sparebank Eiendom AS. Himla har en markedsandel på ca. 5 prosent av solgte boliger i Bergen. Himla Eiendomsmegling er etablert med eget kontor i Oslo. Himla har 9 ansatte, hvorav 7 i Bergen og 2 i Oslo.

Eierinteresser

Fana Sparebank har strategisk eierandeler i produkt- og tjenesteleverandører. Bankens mottar provisjoner fra salg, og bygger opp verdier gjennom eierskapet over tid. På sikt vil mottatt utbytte synliggjøre den løpende verdiskapningen. Selskapene konsolideres ikke i bankens regnskaper.

Frende Forsikring

Frende Forsikring omfatter både skade- og livsforsikring. Bankens selger skade- og livsforsikringsprodukter fra Frende, og mottar salgsbaserte provisjoner. Frende eies av 15 frittstående sparebanker. Fana Sparebank har en eierandel på 0,83 prosent.

Freunde har solgt pensjonsporteføljen til Nordea Liv. Endringen innebærer at bankens bedriftskunder får et komplett produktspekter innen pensjon, og gode digitale kundeløsninger. For bankens del innebærer det også tilgang til mer effektive salgsløsninger.

Brage Finans

Brage Finans leverer leasing og salgspantlån, og eies av 12 frittstående sparebanker. Banken selger finansieringstjenester gjennom Brage Finans, og mottar provisjoner basert på porteføljens volum. Gjennom Brage Finans har bankens kunder direkte tilgang til gunstig Grønn bilfinansiering for el- og hydrogendrevne biler.

Fana Sparebank har en eierandel på 5,34 prosent. I tillegg til eierskapet, deltar Fana Sparebank i flere syndikerte lån til Brage Finans.

Norne Securities

Norne Securities er et fullverdig verdipapirforetak som leverer tjenester innen verdipapirhandel og Corporate Finance. Fana Sparebanks eierandel er 10 prosent.

Fana Sparebank leverer fonds- og aksjehandelsløsninger for bankens kunder gjennom Norne Securities. Blant tjenestene tilbys bankens kunder en fremtidsrettet og svært brukervennlig løsning for Aksjesparekonto og Individuell Pensjonssparing, IPS. Løsningene er tilgjengelige på alle digitale plattformer, også i Mobilbanken.

Dealflow

Fana Sparebank har nylig gått inn med en strategisk eierandel i Dealflow AS. Dealflow har forretningsadresse i Bergen, og er en folkefinansieringsplattform for egenkapitalinvesteringer. Selskapet er største aktør innen dette området, og har siden oppstarten i 2018 gjennomført 36 emisjoner og hentet inn til sammen 104 millioner kroner. Konseptet er under stadig utvikling, herunder med tilretteleggelse av annenhåndsmarkedet for unoterte aksjer. Dealflow satser også på utvikling gjennom selskapet Dealflow Technology med teknologilisensiering og selskapsadministrasjon under merkenavnet Adminflow.

dealflow

Utsiktene fremover

Koronaviruset påvirker mange sider ved bankens virksomhet. Selv om det i det fremlagte kvartalsregnskapet vises til finansielle forhold som er på god vei i retning av normalisering, er det liten grunn til å konkludere med at krisen er over.

Mange bransjer og virksomheter har bortfall av inntekter og aktivitet i et omfang som gir grunnlag for bekymring. Banken er i liten grad eksponert for kreditteksponering som er direkte berørt. Den positive utviklingen i mislighold bekrefter dette. De indirekte og langsiktige konsekvensene kan imidlertid fortsatt bli merkbare. Kunders betjeningsevne på lån vil hovedsakelig være knyttet til arbeidsinntekt, og arbeidsløsheten er fortsatt svært høy.

Fana Sparebanks styre og ledelse opprettholder høy beredskap, og er særlig innstilt på at krisen vil kreve at det tas ekstraordinære hensyn for å ivareta både kundenes og de ansattes interesser. Disse hensynene spenner fra det helsemessige til at bankens samfunnsansvar skal ivaretas på best mulig måte. I dette ligger også å tilpasse vilkår og på annen måte sikre at forbigående problemer ikke forsterkes eller blir permanente. Et bidrag i så måte er det historisk lave rentenivået som åpner for at det er lettere å betjene lån selv under pressede situasjoner.

Sentrale deler av offentlig virksomhet og privat næringsliv har tilpasset seg situasjonen, men det kommer stadige påminnelser om at smittespredningen ikke er under kontroll, og at det fortsatt må opprettholdes ekstraordinære tiltak og hensyn for å unngå ytterligere spredning. Styret forventer at det vil komme avviklinger og konkurser i enkelte bransjer som har vært særlig sterkt rammet av nedstengning og redusert aktivitet. Dette stiller krav til særskilt aktsomhet for å balansere bankens og samfunnets interesser på best mulig måte.

Gjennom hele krisen har fundamentet for bankens virksomhet vært svært betryggende. Bankens stilling, både likviditets- og soliditetsmessig, er svært god. Det er således styrets oppfatning at Fana Sparebank står godt rustet til ikke bare å møte de utfordringene som banken står overfor, men også være en positiv bidragsyter til å få kunder, ansatte og organisasjonen trygt gjennom krisen.

Nestfun 5. november 2020

Nils Magne Fjereide
styrets leder

Peter Frølich
styrets nestleder

Kjerstin Fyllingen

Hanne Magnussen
repr. for ansatte

Henriette Sæther Tveit

Arnt Hugo Knudsen
repr. for ansatte

Morbank					Konsern					
2019	3. kv. 2019	3. kv. 2020	Pr 30.09. 2019	Pr 30.09. 2020	Note	Pr 30.09. 2020	Pr 30.09. 2019	3. kv. 2020	3. kv. 2019	2019
456,3	119,6	79,7	333,6	293,0		436,5	487,7	119,9	173,7	669,3
73,1	16,3	10,1	50,4	48,1		46,4	51,3	8,8	16,6	74,4
221,9	56,6	27,6	157,8	140,8		237,3	263,4	44,6	94,8	369,8
307,4	79,3	62,3	226,2	200,2		245,6	275,6	84,1	95,4	373,9
6,6	1,1	0,1	2,8	0,8		0,8	2,1	0,1	1,1	6,0
75,1	21,0	18,7	56,5	54,9		69,8	80,4	23,0	27,9	107,1
-7,5	-2,1	-2,1	-5,6	-5,9		-5,9	-5,6	-2,1	-2,1	-7,5
5,9	2,9	8,7	5,0	1,5	8	-2,3	0,6	7,9	0,7	1,4
5,2	0,8	1,0	2,3	4,7		3,2	0,2	0,5	0,0	2,1
85,3	23,6	26,4	61,0	56,0		65,7	77,6	29,5	27,7	109,1
392,7	103,0	88,7	287,2	256,3		311,3	353,3	113,6	123,1	483,0
110,1	27,3	26,8	79,1	79,0		96,7	100,7	32,8	34,4	142,5
52,2	12,2	14,6	36,0	42,6		53,2	49,5	18,1	16,8	69,6
12,0	2,4	3,5	8,7	9,6		10,1	9,3	3,6	2,6	12,8
26,5	7,4	5,9	19,2	18,0		22,7	24,1	7,4	9,0	32,5
200,8	49,3	50,7	143,0	149,2		182,6	183,6	61,9	62,8	257,4
191,9	53,7	37,9	144,2	107,1		128,7	169,7	51,7	60,3	225,6
-16,2	-4,7	-3,5	-19,9	9,4	3-4	8,7	-19,7	-6,4	-4,7	-13,4
208,1	58,3	41,4	164,0	97,7		120,0	189,4	58,0	64,9	239,0
49,9	14,2	9,4	39,5	21,6		26,5	45,2	13,1	15,7	56,9
158,2	44,1	32,0	124,5	76,1		93,5	144,2	45,0	49,3	182,2

Andre inntekter og kostnader

158,2	44,1	32,0	124,5	76,1		93,5	144,2	45,0	49,3	182,2
-0,5	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5
0,1	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4
0,3	-0,4	-0,6	0,4	1,1		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0,3	-0,4	-0,6	0,4	1,1		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0,0	-0,4	-0,6	0,4	1,1		0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4
158,1	43,7	31,4	124,9	77,1		93,5	144,2	45,0	49,3	181,8

BALANSE

Morbank				Konsern			
2019	30.09.19	30.09.20	EIENDELER	Note	30.09.20	30.09.19	2019
77,6	79,9	77,8	Kontanter, innskudd i N.B.		77,8	79,9	77,6
844,5	974,1	1.302,0	Utlån til kredittinstitusjoner		303,3	234,7	237,4
14.470,2	14.519,2	14.883,4	Brutto utlån til kunder		25.319,3	23.235,7	23.309,9
-17,8	-18,3	-11,4	- nedskrivninger på individuelle utlån		-12,6	-18,3	-17,8
-28,4	-27,4	-30,5	- nedskrivninger på grupper av utlån		-40,0	-35,2	-38,9
14.424,0	14.473,6	14.841,5	Netto utlån til kunder	3-5	25.266,7	23.182,2	23.253,2
4,3	1,6	21,1	Finansielle derivater	6	21,1	1,6	4,3
2.090,2	2.121,8	3.405,3	Rentebærende verdipapirer		3.195,5	2.210,9	2.179,1
336,7	329,9	341,5	Aksjer og egenkapitalbevis		341,5	329,9	336,7
360,0	360,0	560,0	Aksjer i datterselskaper		0,0	0,0	0,0
0,0	0,0	3,4	Utsatt skattefordel		3,3	0,0	0,0
7,8	7,6	10,6	Immatrielle eiendeler		10,8	8,1	8,2
70,4	71,3	73,0	Varige driftsmidler		73,4	72,1	71,1
30,6	31,2	34,4	Leierettigheter		34,4	31,2	30,6
14,6	15,4	4,8	Andre eiendeler		4,8	15,4	14,6
9,9	9,9	16,4	Forskuddsbetalte kostnader		32,5	28,4	28,3
18.270,7	18.476,3	20.691,8	Sum eiendeler		29.365,1	26.194,4	26.241,2
2019	30.09.19	30.09.20	GJELD OG EGENKAPITAL		30.09.20	30.09.19	2019
33,7	73,4	982,7	Gjeld til kredittinstitusjoner		622,2	38,4	2,8
11.279,9	11.528,7	11.885,2	Innskudd fra kunder		11.884,6	11.528,0	11.278,0
4.268,8	4.216,5	5.070,5	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapire	9	13.755,6	11.640,8	11.932,4
18,0	22,7	47,3	Finansielle derivater	7	47,3	22,7	18,0
33,4	29,2	25,5	Annen gjeld		29,5	32,9	37,8
22,6	27,8	21,7	Påløpne kostnader og forsk. betalte inntekter		25,1	31,4	27,9
51,6	36,4	21,7	Betalbar skatt		24,4	40,0	59,5
0,8	2,1	0,0	Utsatt skatt		0,0	2,1	0,2
30,9	31,5	35,1	Leieforpliktelser		35,1	31,5	30,9
18,5	13,0	25,6	Avsetninger og pensjonsforpliktelse		26,1	13,0	18,5
299,8	299,7	299,7	Ansvarlig lånekapital	9	299,7	299,7	299,8
16.058,1	16.280,9	18.415,1	Sum gjeld		26.749,6	23.680,5	23.705,8
2.030,6	2.028,7	2.104,2	Sparebankens fond		2.443,0	2.347,2	2.353,4
50,8	65,6	71,6	Gavefond		71,6	65,6	50,8
30,0	0,0	0,0	Foreslått avsetning til gavefond		0,0	0,0	30,0
101,2	101,1	100,8	Hybridkapital		100,8	101,1	101,2
2.212,6	2.195,4	2.276,7	Sum egenkapital		2.615,5	2.513,9	2.535,4
18.270,7	18.476,3	20.691,8	Sum gjeld og egenkapital		29.365,1	26.194,4	26.241,2

Endringer i egenkapitalen (MNOK)

MORBANK

	Sparebankens fond	Gavefond	Foreslått utdelt gavefond	Hybrid- kapital	Sum
Egenkapital pr 31.12.19	2.030,6	50,8	30,0	101,2	2.212,6
Gavefond vedtatt generalforsamling		30,0	-30,0		0,0
Belastet gavefondet		-9,2			-9,2
Resultat for perioden	72,6			3,5	76,1
Utbetalt renter fondsobligasjon				-3,8	-3,8
Andre inntekter og kostnader	1,1				1,1
Egenkapital pr 30.09.20	2.104,2	71,6	0,0	100,8	2.276,7
Egenkapital pr 31.12.18	1.910,7	45,4	30,0	200,4	2.186,4
Gavefond vedtatt generalforsamling		30,0	-30,0		0,0
Belastet gavefondet		-9,9			-9,9
Resultat for perioden	118,1			6,5	124,5
Utstedelse av ny fondsobligasjon	-0,3			100,0	99,8
Innløsning av fondsobligasjon	-0,1			-200,0	-200,1
Utbetalt renter fondsobligasjon				-5,7	-5,7
Andre inntekter og kostnader	0,4				0,4
Egenkapital pr 30.09.19	2.028,7	65,6	0,0	101,1	2.195,4

KONSERN

	Sparebankens fond	Gavefond	Foreslått utdelt gavefond	Hybrid- kapital	Sum
Egenkapital pr 31.12.19	2.353,4	50,8	30,0	101,2	2.535,4
Gavefond vedtatt generalforsamling		30,0	-30,0		0,0
Belastet gavefondet		-9,2			-9,2
Resultat for perioden	90,0			3,5	93,5
Utbetalt renter fondsobligasjon				-3,8	-3,8
Korreksjon EK IFRS 9 avsetning	-0,4				-0,4
Andre inntekter og kostnader					0,0
Egenkapital pr 30.09.20	2.443,0	71,6	0,0	100,8	2.615,5
Egenkapital pr 31.12.18	2.209,8	45,4	30,0	200,4	2.485,6
Gavefond vedtatt generalforsamling		30,0	-30,0		0,0
Belastet gavefondet		-9,9			-9,9
Resultat for perioden	137,7			6,5	144,2
Utstedelse av ny fondsobligasjon	-0,3			100,0	99,8
Innløsning av fondsobligasjon	-0,1			-200,0	-200,1
Utbetalt renter fondsobligasjon				-5,7	-5,7
Andre inntekter og kostnader					0,0
Egenkapital pr 30.09.19	2.347,2	65,6	0,0	101,1	2.513,9

Noter til regnskapet

(MNOK)

Note 1 Regnskapsprinsipper

Kvartalsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med IFRS og IAS 34 Interim Financial Reporting. Kvartalsregnskapet er utarbeidet etter de samme regnskapsprinsippene og med samme beregningsmetoder som i siste årsregnskap. For nærmere omtale av regnskapsprinsipper vises til årsregnskap 2019.

Note 2 Segmentrapportering

(MNOK)

Konsernets virksomhetsområder er inndelt i 3 driftssegmenter for bankdrift: Personmarked, Bedriftsmarked og Kapitalmarked. I tillegg blir datterselskapet Fana Sparebank Eiendom AS rapportert som eget driftssegment. Ufordelt er inntekter og kostnader, samt strategiske investeringer som ikke direkte kan henføres til segmentene. Fana Sparebank Boligkreditt AS blir internt rapportert som del av bankdriften, hovedsakelig på segmentene Privatmarked og Kapitalmarked.

Segmentinndelingen gjenspeiler måten banken er organisert på, og baserer seg på bankens interne rapporteringssystemer til øverste beslutningstaker (administrerende direktør). Konserninterne transaksjoner, investeringer og mellomværende elimineres.

3 kvartal 2020

Resultat	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto renteinntekter	148,3	99,3	-10,3	8,5	-0,3	0,0	245,6
Driftsinntekter	26,4	8,5	-14,3	12,8	33,7	-1,5	65,7
Driftskostnader	109,8	31,8	10,1	0,0	32,5	-1,5	182,6
Tap	-3,6	12,3	0,1	0,0	0,0	-0,1	8,7
Resultat før skatt	68,6	63,8	-34,8	21,4	1,0	0,1	120,0

Balanse	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto utlån	20.147,9	5.122,1	0,0	0,0	0,0	-3,2	25.266,7
Andre eiendeler	0,0	0,0	3.416,4	12,8	676,4	-7,3	4.098,3
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.762,3	2.305,2	817,7	0,0	0,0	-0,6	11.884,6
Annen gjeld og egenkapital	11.385,6	2.816,9	2.598,7	12,8	676,4	-9,9	17.480,5

3 kvartal 2019

Resultat	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto renteinntekter	166,8	113,8	-9,6	-0,3	4,9	0,0	275,6
Driftsinntekter	26,9	7,6	6,9	40,9	-1,9	-2,8	77,6
Driftskostnader	99,4	36,8	9,2	40,4	0,0	-2,2	183,6
Tap	-0,3	-19,4	0,0	0,0	0,0	0,0	-19,7
Resultat før skatt	94,7	104,0	-11,9	0,2	3,0	-0,6	189,4

Balanse	Person- marked	Bedrifts- marked	Kapital marked	Eiendoms- megling	Ufordelt	Elimine- ring	Sum
Netto utlån	18.017,2	5.171,6	0,0	0,0	0,0	-6,7	23.182,2
Andre eiendeler	0,0	0,0	2.471,0	12,9	769,1	-1,7	3.251,2
Innskudd fra og gjeld til kunder	8.150,2	2.558,9	819,6	0,0	0,0	-0,7	11.528,0
Annen gjeld og egenkapital	9.867,1	2.612,7	1.651,4	12,9	769,1	-7,7	14.905,4

Note 3 Nedskrivning på utlån og garantier

Modellbaserte nedskrivninger baserer seg på forventning om fremtidig tap. Måling av forventet tap avhenger av om kredittrisikoen har økt vesentlig siden opprinnelig innregning. Ved førstegangsinnregning og når kredittrisikoen ikke har økt vesentlig etter førstegangsinnregning, skal det avsettes for 12-måneders forventet tap og engasjementet allokteres til steg 1. Hvis kredittrisikoen har økt vesentlig etter førstegangsinnregning skal det avsettes for forventet tap over hele levetiden. Engasjementet allokteres da til steg 2. Alle misligholdte engasjement og engasjement der det er gjort individuelle nedskrivninger allokteres til steg 3. Modellbaserte nedskrivninger tilsvarer summen av forventet tap for samtlige kunder som ikke har en individuell nedskrivning. Alle kunder får bereget en sannsynlighet for mislighold (PD) og et tap gitt mislighold (LGD). Forventet tap i % fremkommer som produktet av PD og LGD. Ved å multiplisere med kundens eksponering (EAD), fremkommer tap i kroner. Modellberegningen tar hensyn til tre ulike scenarier og hvor endelig tall beregnes som en vektet sum av beregningene fra det enkelte scenario.

Ved vurdering av forventet tap skal banken ta høyde for de aktuelle forholdene på rapporteringstidspunktet og forventningene til den økonomiske utviklingen. Det er for tiden stor usikkerhet om de økonomiske forholdene og utsiktene. Det er likevel klart at Norge, som andre land, er blitt rammet av et økonomisk tilbakeslag som følge av covid-19. Bankens tapsavsetninger for kunder baseres i 2020 på nye scenarier og forutsetninger i både bølge 1, 2 og 3, selv om det er en utfordring å ta høyde for både de endrede økonomiske forholdene og de statlige støtteordningene. På grunn av den raske utviklingen av covid-19 og betydelig usikkerhet om konsekvensene, forventer ikke banken at modellene eller den individuelle gjennomgangen fanger opp tapene i tilstrekkelig grad. Derfor ser banken behov for å supplere med vurderinger på gruppenivå.

Endringer på gruppenivå er foretatt i vurderinger av PD. For PD er det foretatt en skalert endring for alle kunder. Tabell 1 under oppsummerer endringer i PD på gruppenivå. For PM er det foretatt en skalert endring på 10 prosent. Dette betyr at en kunde som etter porteføljescoremodellen har en misligholdsansynlighet på 3 prosent, får en justert sannsynlighet på 3,3 prosent. En justering på 10 prosent av alle PD-verdiene må derfor forstås dithen at krisen som pågår sees på som alvorlig. På BM uttrykkes dette i sterkere grad ved at skalert PD-endering er satt til 15 prosent.

Bransje	Skalert PD-endering
Bolig mm	10,00 %
Bygg, anlegg og kraft	15,00 %
Eiendomsdrift	15,00 %
Havbruk	15,00 %
Landbruk	15,00 %
Annen	15,00 %

Bankens LGD-modell bygger på en rekke parametere; sannsynlighet for friskmelding, gjenvinning usikret del m.fl. Banken har ikke så tidlig i krisen datagrunnlag for å gjøre justering i disse. I første og annet kvartal ble det lagt inn en modellforutsetning om boligprisfall på 10% i realistisk scenario i år 1 og 25 % prisfall i pessimistisk scenario. Dette er i 3 kvartal reversert til 2 % prisstigning i realistisk scenario og 10% prisfall i pessimistisk scenario, da vi i løpet av året ikke har opplevd en stagnasjon i boligmarkedet. Tabellen under viser faktorene som påvirker scenarioberegningene.

Scenario	1. år	2. år	3. år	4. år	5. år
A PD-faktor, optimistisk, PM	0,833	0,667	0,500	0,667	1,000
B PD-faktor, realistisk, PM	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
C PD-faktor, pessimistisk, PM	1,333	1,667	2,000	1,500	1,000
D PD-faktor, optimistisk, BM	0,926	0,800	0,800	0,800	1,000
E PD-faktor, realistisk, BM	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000
F PD-faktor, pessimistisk, BM	1,700	1,852	2,222	1,500	1,000
A Sikkerhetsutvikling, optimistisk, Bolig	4,00 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %	2,00 %
B Sikkerhetsutvikling, realistisk, Bolig	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %
C Sikkerhetsutvikling, pessimistisk, Bolig	-10,00 %	-10,00 %	-5,00 %	0,00 %	2,00 %
A Sikkerhetsutvikling, optimistisk, Annet	1,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %
B Sikkerhetsutvikling, realistisk, Annet	-10,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
C Sikkerhetsutvikling, pessimistisk, Annet	-25,00 %	-20,00 %	-10,00 %	0,00 %	2,00 %

Forts. note 3 Nedskrivning på utlån og garantier

Modellbaserte nedskrivninger fremkommer ved å vekte scenarioene. Prinsippene for vekting er at det forventes at realistisk scenario vil inntreffe i 3 av 5 år, mens de to andre scenarioene vil inntreffe i 1 av 5 år. Initielt var derfor vurderingen i modellen at optimistisk, realistisk og pesimistis scenario vektet med henholdsvis 20%, 60% og 20%.

Tidlig i krisen er det utfordrende for banken å si noe sikkert om sikkerhetsverdiene, spesielt fordi det knytter seg usikkerhet til om krisen drar ut i tid. I større grad enn realistisk scenario, tar pessimistisk scenario høyde for økt usikkerhet. Scenarioene vektet nå med henholdsvis 10%, 50% og 40%. Pessimistisk scenario gis en vekt på 40% som i større grad bidrar til å få frem alvoret i en svært alvorlig krise.

Modellbaserte nedskrivninger utgjør ved utgangen av kvartalet 63,0 millioner mot 61,1 millioner pr årskiftet. Tabellene under viser endring i nedskrivning på utlån og ubenyttet kreditt fordelt på steg fra inngående balanse til 30.09.20

Tapsavsetninger på utlån, ubenyttet kreditt og garantier pr 30.09.20 fordelt på steg

Konsern

	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum
Nedskrivninger 31.12.2019	6,1	28,6	26,5	61,1
Migrert fra steg 1	-0,5	0,4	0,0	0,0
Migrert fra steg 2	8,0	-8,4	0,4	0,0
Migrert fra steg 3	0,8	1,5	-2,3	0,0
Øvrige endring på engasjement	-8,4	11,1	2,9	5,6
Nedskrivning på nye lån i perioden	4,4	6,0	1,2	11,6
Fraregnede tap	-1,2	-6,4	-7,8	-15,3
Nedskrivninger 30.09.2020	9,2	32,8	20,9	63,0

<i>Nedskrivninger i % av brutto utlån</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,1 %</i>	<i>0,1 %</i>	<i>0,2 %</i>
- herav nedskrivning på utlån	8,7	25,7	18,1	52,5
- herav nedskrivning på ubenyttet kreditt	0,4	0,4	0,0	0,9
- herav nedskrivning på garantier	0,1	6,7	2,8	9,6

Tapsavsetninger på utlån, ubenyttet kreditt og garantier pr 30.09.19 fordelt på steg

Konsern

	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Sum
Nedskrivninger 31.12.2018	5,5	33,5	47,8	86,7
Migrert fra steg 1	-0,8	0,7	0,0	0,0
Migrert fra steg 2	10,5	-11,5	1,0	0,0
Migrert fra steg 3	0,1	6,8	-6,9	0,0
Øvrige endring på engasjement	-10,2	-1,6	2,7	-9,1
Nedskrivning på nye lån i perioden	2,1	5,5	4,2	11,8
Fraregnede tap	-0,9	-5,5	-28,2	-34,6
Nedskrivninger 30.09.2019	6,3	27,9	20,7	54,9

<i>Nedskrivninger i % av brutto utlån</i>	<i>0,0 %</i>	<i>0,1 %</i>	<i>0,1 %</i>	<i>0,3 %</i>
- herav nedskrivning på utlån	5,9	26,8	20,7	53,5
- herav nedskrivning på ubenyttet kreditt	0,2	0,3	0,0	0,6
- herav nedskrivning på garantier	0,1	0,7	0,0	0,8

Forts. note 3 Nedskrivning på utlån og garantier

Tap på utlån og garantier

Morbank	30.09.20	30.09.19	3. kv. 2020	3. kv. 2019	2019
Endring nedskrivninger steg 1	2,7	0,5	-1,1	-0,3	0,4
Endring nedskrivninger steg 2	5,8	-4,9	-0,9	0,4	-5,7
Endring nedskrivninger steg 3	-5,4	-27,3	-1,4	-5,2	-22,7
Amortiseringseffekter			0,0	0,0	0,0
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	9,8	14,6	0,0	0,6	15,0
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Inngått på tidligere konstaterte tap	-3,4	-2,8	-0,1	-0,2	-3,2
Sum tap på utlån og garantier	9,4	-19,9	-3,5	-4,7	-16,2

Konsern	30.09.20	30.09.19	3. kv. 2020	3. kv. 2019	2019
Endring nedskrivninger steg 1	3,1	0,8	-1,4	-0,6	0,7
Endring nedskrivninger steg 2	4,2	-5,6	-3,5	1,0	-4,9
Endring nedskrivninger steg 3	-5,1	-26,8	-1,3	-5,6	-20,9
Konstaterte tap med tidligere nedskrivninger	9,8	14,6	0,0	0,6	15,0
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum brutto tap	12,1	-16,9	-6,2	-4,6	-10,2
Inngått på tidligere konstaterte tap	-3,4	-2,8	-0,1	-0,2	-3,2
Sum tap på utlån og garantier	8,7	-19,7	-6,3	-4,8	-13,4

Note 4 Utlån, garantier og nedskrivninger fordelt på næringer.

(i mill. kr)

Tabellen viser endring i kundeengasjement fordelt på næringer

Næringssektor pr. 30.09.20	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet trekkfasilitet	Misligholdte engasjement*	Nedskrivninger
Primærnæringer, jordbruk,skogbruk m.m.	14,2	0,1	0,7	0,0	0,0
Industri & bergverk	130,2	5,1	11,9	,0	0,5
Kraft,vannforsyning, bygg og anlegg	364,5	70,4	51,5	,0	14,8
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	182,5	15,4	22,8	,0	1,8
Transport	57,6	10,1	9,7	,0	0,1
Omsetning og drift av fast eiendom	3.679,3	35,1	71,2	21,9	12,2
Utvikling byggeprosjekter	664,1	19,9	61,4	43,3	7,6
Tjenesteytende næringer ellers	369,4	3,9	42,6	1,8	3,2
Lønnstagerne m.m.	19.857,4	0,5	1.438,7	85,9	22,8
Sum	25.319,3	160,5	1.710,5	152,9	63,0
Modellberegnet nedskrivning PM	18,9	0,0	0,2		
Modellberegnet nedskrivning BM	21,3	6,8	0,6		
Nedskrivning steg 3 individuelt vurdert PM	3,7	0,0	0,0		
Nedskrivning steg 3 individuelt vurdert BM	8,7	2,8	0,0		
Sum tapsnedskrivninger	52,5	9,6	0,8		
Netto utlån til kunder	25.266,7	150,9	1.709,7		
Utlån kredittinstitusjoner	303,3	0,0	0,0	0,0	0,0

Forts. note 4 Utlån, garantier og nedskrivninger fordelt på næringer

Næringssektor pr. 31.12.19	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet trekkfasilitet	Misligholdte engasjement *	Nedskrivninger
Primærnæringer, jordbruk, skogbruk m.m.	18,2	0,2	0,7	0,0	0,0
Industri & bergverk	107,0	4,8	19,4	0,0	0,6
Kraft, vannforsyning, bygg og anlegg	320,1	66,2	41,1	0,0	5,5
Varehandel, hotell og restaurantvirksomhet	170,4	16,6	22,8	0,0	0,5
Transport	47,4	10,0	9,5	0,0	0,3
Omsetning og drift av fast eiendom	3.761,2	32,9	60,7	34,1	16,1
Utvikling byggeprosjekter	556,3	25,3	40,2	20,2	6,2
Tjenesteytende næringer ellers	507,4	3,6	91,7	3,3	5,2
Lønnstagere m.m.	17.821,9	1,0	1.388,8	98,2	26,7
Sum	23.309,9	160,8	1.674,9	155,7	61,1
Modellberegnet nedskrivning PM	22,6	0,0	0,2		
Modellberegnet nedskrivning BM	16,4	1,4	0,4		
Nedskrivning steg 3 individuelt vurdert PM	4,0	0,0	0,0		
Nedskrivning steg 3 individuelt vurdert BM	13,8	2,5	0,0		
Sum tapsnedskrivninger	56,7	3,9	0,6		
Netto utlån til kunder	23.253,2	156,9	1.674,3		
Utlån kredittinstitusjoner	237,4	0,0	0,0	0,0	0,0

* Misligholdte engasjement over 30 dager

Note 5 Fordeling av utlån til kunder mellom ulike steg

(i mill. kr)

Tabellen viser endring i utlån til kunder fra 31.12.19 til 30.09.20

Brutto utlån vurdert til amortisert kost	steg 1	steg 2	steg 3	total
Brutto utlån til amortisert kost pr 01.01.20	19.397,8	2.679,2	137,1	22.214,1
Overført fra steg 1	-1.029,5	998,4	31,1	0,0
Overført fra steg 2	863,4	-875,4	12,0	0,0
Overført fra steg 3	6,8	23,0	-29,8	0,0
Fraregnet lån	-3.652,0	-515,9	-21,1	-4.189,1
Nye lån	7.648,0	311,4	1,8	7.961,2
Øvrige endringer	-1.526,0	-108,5	1,7	-1.632,9
Brutto utlån til amortisert kost pr 30.09.20	21.708,4	2.512,2	132,8	24.353,4
Tapsnedskrivninger	8,7	25,7	18,1	52,5
Netto utlån til amortisert kost	21.699,7	2.486,5	114,7	24.300,9
Utlån til virkelig verdi				965,9
Balanseført utlån pr 30.09.20	21.699,7	2.486,5	114,7	25.266,7
Brutto utlån til amortisert kost pr 30.09.20	21.708,4	2.512,2	132,8	24.353,4
- herav bedriftsmarked	4.126,8	1.194,3	86,7	5.407,8
- herav personmarked	17.581,6	1.317,9	46,1	18.945,6

Note 6 Misligholdte/tapsutsatte lån og garantier

(MNOK)

	MORBANK			KONSERN		
	30.09.20	30.09.19	31.12.19	30.09.20	30.09.19	31.12.19
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	105,8	112,2	107,9	121,3	133,0	131,6
Nedskrivninger på misligholdte engasjement	5,5	10,6	11,5	6,7	10,6	11,5
Netto misligholdte engasjement	100,2	101,6	96,3	114,6	122,4	120,1
Brutto øvrige tapsutsatte utlån	36,6	121,6	38,0	38,9	128,4	40,3
Nedskrivninger på øvrige tapsutsatte lån	8,5	7,7	8,7	8,5	7,7	8,7
Netto øvrige tapsutsatte lån	28,1	113,9	29,3	30,4	120,7	31,7

Misligholdte engasjementer:

representerer samlet engasjement til kunder hvor betalingsbetingelsene ikke er overholdt, med mindre forholdet ventes å være forbigående. Engasjementer klassifiseres som misligholdt senest 90 dager etter betalingsforfall.

Tapsutsatte engasjement:

er samlet utlån og garantier mot kunder med engasjement som ikke er klassifisert som misligholdte, men det etter en vurdering av kundens betjeningsevne og verdien av sikkerheter er sannsynlighetsovervekt for tap.

Aldersfordeling betalingsmislighold:

Kundengasjement hvor en av kundens konti er misligholdt med mer enn 1.000,- kroner.

	MORBANK			KONSERN		
	30.09.20	30.09.19	31.12.19	30.09.20	30.09.19	31.12.19
Betalingsmislighold 5-30 dager	126,1	116,8	166,8	166,8	164,9	244,3
Betalingsmislighold 31-90 dager	28,1	58,5	19,6	31,5	77,4	24,1
Betalingsmislighold over 90 dager	105,8	112,0	107,9	121,3	129,1	131,6
Sum misligholdte engasjement	260,0	287,3	294,3	319,6	371,5	400,0
<i>Herav Bedriftsmarked</i>	131,5	77,7	88,4	131,5	77,7	88,4
<i>Herav Privatmarked</i>	128,5	209,6	205,9	188,1	293,7	311,6

Note 7 Finansielle derivater

(MNOK)

	MORBANK			KONSERN		
	30.09.20	30.09.19	31.12.19	30.09.20	30.09.19	31.12.19
Finansielle derivater - Eiendeler						
Merverdi derivater knyttet til utlån	0,0	1,6	4,3	0,0	1,6	4,3
Merverdi derivater knyttet til verdipapir	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Merverdi derivater knyttet til funding	21,1	0,0	0,0	21,1	0,0	0,0
Andre finansielle derivater	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum finansielle derivater - eiendeler	21,1	1,6	4,3	21,1	1,6	4,3

	MORBANK			KONSERN		
	30.09.20	30.09.19	31.12.19	30.09.20	30.09.19	31.12.19
Finansielle derivater - Gjeld						
Mindreverdi derivater knyttet til utlån	41,3	11,7	5,1	41,3	11,7	5,1
Mindreverdi derivater knyttet til verdipapir	6,0	7,9	8,3	6,0	7,9	8,3
Mindreverdi derivater knyttet til funding	0,0	3,1	4,6	0,0	3,1	4,6
Sum finansielle derivater - gjeld	47,3	22,7	18,0	47,3	22,7	18,0

Note 8 Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter (MNOK)

	Pr 30.09. 2020	Pr 30.09. 2019	3. kv. 2020	3. kv. 2019	2019
Morbank					
Netto gevinst/tap rentebærende verdipapirer	0,5	1,0	0,9	-1,5	-1,5
Netto gevinst/tap aksjer virkelig verdi	-0,6	1,5	0,5	-0,1	2,6
Netto gevinst/tap strategiske aksjer	12,3	-3,6	2,5	-1,1	-1,6
Netto gev./tap obligasjonsfond	-1,2	3,6	2,3	1,1	1,1
Netto gevinst/tap valuta	1,1	1,3	0,4	0,5	1,8
Netto gevinst/tap på finansielle derivater	-10,2	6,5	2,7	1,6	11,9
Netto verdiendring utlån	30,9	4,3	1,7	3,6	-2,5
Netto verdiendring funding	-29,2	-10,0	-3,6	-1,7	-6,1
Netto verdiendring innskudd	-2,0	0,4	1,3	0,4	0,2
Netto gevinst/tap finansielle instrumenter	1,5	5,0	8,7	2,9	5,9

	Pr 30.09. 2020	Pr 30.09. 2019	3. kv. 2020	3. kv. 2019	2019
Konsern					
Netto gevinst/tap rentebærende verdipapirer	0,5	0,8	0,9	-1,5	-1,7
Netto gevinst/tap aksjer virkelig verdi	-0,6	1,5	0,5	-0,1	2,6
Netto gevinst/tap strategiske aksjer	12,3	-3,6	2,5	-1,1	-1,6
Netto gev./tap obligasjonsfond	-1,2	3,6	2,3	1,1	1,1
Netto gevinst/tap valuta	1,1	1,3	0,4	0,5	1,8
Netto gevinst/tap på finansielle derivater	-10,2	6,5	2,7	1,6	11,9
Netto verdiendring utlån	30,9	4,3	1,7	3,6	-2,5
Netto verdiendring funding	-33,1	-14,3	-4,3	-3,8	-10,4
Netto verdiendring innskudd	-2,0	0,4	1,3	0,4	0,2
Netto gevinst/tap finansielle instrumenter	-2,3	0,6	7,9	0,7	1,4

Note 9 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital (MNOK)

	MORBANK			KONSERN		
	30.09.20	30.09.19	31.12.19	30.09.20	30.09.19	31.12.19
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	3.696,2	3.616,3	3.670,0	12.381,3	11.040,6	11.333,6
Egenbeholdning sert. og obl.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sertifikater og obligasjoner til amort. kost	3.696,2	3.616,3	3.670,0	12.381,3	11.040,6	11.333,6
Obligasjoner til virkelig verdi	1.346,6	596,3	599,6	1.346,6	596,3	599,6
Egenbeholdning obligasjoner til virkelig verdi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Verdiregulering	27,7	3,9	-0,8	27,7	3,9	-0,8
Obligasjoner til virkelig verdi	1.374,3	600,2	598,8	1.374,3	600,2	598,8
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5.070,5	4.216,5	4.268,8	13.755,6	11.640,8	11.932,4

Note 9 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital forts.

(MNOK)

Morbank	Balanse	Emitert	Forfalt/ innløst	Endring egen- beholdn.	Øvrige endringer	Balanse
Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	30.09.20					31.12.19
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	2.946,2		-714,0	0,0	-9,9	3.670,0
Obligasjoner til virkelig verdi	2.096,6	1.500,0	0,0	0,0	-3,0	599,6
Verdiregulering	27,7	0,0	0,0	0,0	28,5	-0,8
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5.070,5	1.500,0	-714,0	0,0	15,65	4.268,8

Konsern	Balanse	Emitert	Forfalt/ innløst	Endring egen- beholdn.	Øvrige endringer	Balanse
Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	30.09.20					31.12.19
Sertifikater og obligasjoner til amortisert kost	11.631,3	2.201,1	-1.902,0	0,0	-1,4	11.333,6
Obligasjoner til virkelig verdi	2.096,6	1.500,0	0,0	0,0	-3,0	599,6
Verdiregulering	27,7	0,0	0,0	0,0	28,5	-0,8
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	13.755,6	3.701,1	-1.902,0	0,0	24,1	11.932,4

	Balanse	Emitert	Forfalt/ innløst	Endring egen- beholdn.	Øvrige endringer	Balanse
Endring ansvarlig lånekapital	30.09.20					31.12.19
Ansvarlig lånekapital til amortisert kost	299,7	0,0	0,0	0,0	-0,1	299,8

Avstemming av endringer i forpliktelser som er en del av finansieringsaktiviteter

	MORBANK		KONSERN	
	Obligasjons- gjeld	Ansvarlig lånekap.	Obligasjons- gjeld	Ansvarlig lånekap.
Balanseført verdi 31.12.2019	4.268,8	299,8	11.932,4	299,8
<i>Kontantstrømmer</i>				
Innbetaling ved utstedelse av gjeld	1.500,3	0,0	3.716,2	0,0
Tilbakebetaling av gjeld	-714,8	0,0	-1.905,1	0,0
<i>Endringer som ikke skyldes kontantstrømmer</i>				
Endring påløpte renter, amortisering mm	-12,3	-0,1	-16,3	-0,1
Endring virkelig verdi	28,5	0,0	28,5	0,0
Balanseført verdi 30.09.2020	5.070,5	299,7	13.755,6	299,7

Note 10 Transaksjoner med nærstående parter

Transaksjoner med nærstående parter foretas i samsvar med vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper.

Fana Sparebank eier 100% i Fana Sparebank Boligkreditt AS.

Fana Sparebank har mottatt 18,8 millioner i provisjonsinntekt fra Fana Sparebank Boligkreditt AS for drift av selskapet pr 3 kvartal. Fana Sparebank Boligkreditt AS har 10,4 milliarder i brutto utlån, hvorav 9,0 milliarder er finansiert ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Pr. kvartalskiftet står banken som eier av obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av Fana Sparebank Boligkreditt AS med 298,8 millioner.

Det er etablert en årlig rullerende rammekredittavtale mellom Fana Sparebank Boligkreditt AS og Fana Sparebank på 400 millioner. Pr. kvartalskiftet er rammekreditten opptrukket med 398,6 millioner. Videre har Fana Sparebank Boligkreditt AS en langsiktig ramme på 600 millioner, hvor 600 millioner er opptrukket. Rammene skal sikre finansiering til Fana Sparebank Boligkreditt AS ved ervervelse av boliglån og oppgjør ved forfall av OMF'er.

Fana Sparebank Boligkreditt AS har i tillegg til nevnte avtaler 3 stk. RCF avtaler (revolving credit facility) mot Fana Sparebank:

- o Avtale knyttet til overpantsettelse. Rammen kan benyttes til kjøp av ny sikkerhetsmasse i form av utlån eller andre instrument som kvalifiserer som likviditetsreserve. Rammen pr. 30.09.2020 utgjør 1.345 millioner og er avhengig av den til hver tid utstedte OMF-portefølje i selskapet.
- o Avtale knyttet til finansiering av opptrekk av til enhver tid ubrukte flexilånsrammer. Rammen pr. 30.09.2020 er 735 millioner.
- o Avtale som skal sikre OMF eiere oppgjør for renter og avdrag de neste 12 måneder, dersom boligkredittselskapet ikke er i stand til å gjøre opp for seg. Rammen for avtalen pr. 30.09.2020 er 789 millioner.

Fana Sparebank Eiendom AS har en trekkfasilitet på 10,0 millioner. Pr 30.09.2020 var det benyttet 4,4 millioner. Ved bruk betales en pris på markedsmessige vilkår.

Datterselskap er konsolidert i bankens konsernregnskap.

Note 11 Klassifikasjon av finansielle instrumenter i balansen

(MNOK)

30.09.2020

Konsern	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	Totalt
Kontanter og fordring på sentralbanken	77,8		77,8
Utlån til kredittinstitusjoner	303,3		303,3
Utlån til kunder	24.300,9	965,9	25.266,7
Finansielle derivater		21,1	21,1
Rentebærende verdipapir		3.195,5	3.195,5
Aksjer og egenkapitalbevis		341,5	341,5
Sum finansielle eiendeler	24.681,9	4.524,0	29.205,9
Gjeld til kredittinstitusjoner	622,2		622,2
Innskudd fra kunder	11.221,2	663,4	11.884,6
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	12.381,3	1.374,3	13.755,6
Finansielle derivater		47,3	47,3
Ansvarlig lånekapital	299,7		299,7
Sum finansiell gjeld	24.524,4	2.085,1	26.609,5

Note 12 Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost (MNOK)

Det er i hovedsak utlån, innskudd og innlån med flytende rentebetingelser som vurderes til amortisert kost. Virkelig verdibetraktning blir gjort med utgangspunkt i instrumentenes egenskaper på balansedagen. Virkelig verdi vil alltid være beheftet med usikkerhet.

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner

Dette er i hovedsak fordringer med kort løpetid og flytende rente. Her forutsettes virkelig verdi å være tilnærmet lik amortisert kost.

Utlån til kunder

Flytende rente på utlån til kunder blir vurdert og justert i henhold til rentenivået i markedet. Utlånene blir nedskrevet i tråd med reglene i IFRS 9. Nedskrivning i steg 1 er en modellberegnet nedskrivning som sannsynligvis ikke vil ha innvirkning på verdsettelsen ved et eventelt salg. Virkelig verdi på utlån til amortisert kost er derfor vurdert til bokført verdi før nedskrivning i steg 1.

Innskudd til kunder

Konsernet vurderer at amortisert kost er tilnærmet lik virkelig verdi for innskudd med flytende rentebetingelser.

Gjeld til kredittinstitusjoner

Dette er i hovedsak gjeld med kort løpetid og flytende rente. Her forutsettes virkelig verdi å være tilnærmet lik amortisert kost.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Virkelig verdi er basert på markedspriser beregnet med utgangspunkt i rente- og spreadkurver samt observasjoner av kjøps- og salgsinteresser i markedet.

Konsern	Verdsettelse hierarki *	30.09.2020		30.09.2019	
		Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Kontanter og fordringer på sentralbanken		77,8	77,8	79,9	79,9
Utlån til kredittinstitusjoner		303,3	303,3	234,7	234,7
Utlån til kunder		24.300,9	24.310,7	22.041,5	22.041,5
Sum finansielle eiendeler		24.681,9	24.691,7	22.356,1	22.356,1
Gjeld til kredittinstitusjoner		622,2	622,2	38,4	38,4
Innskudd fra kunder		11.221,2	11.221,2	10.820,0	10.820,0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2	12.381,3	12.445,7	11.040,6	11.110,4
Ansvarlig lånekapital	2	299,7	302,5	299,7	301,4
Sum finansiell gjeld		24.524,4	24.591,6	22.198,7	22.270,3

* Definisjon av verdsettelseshierarki se note 13

Note 13 Verdsettelseshierarki for finansielle instrumenter til virkelig verdi (MNOK)

Tabellen nedenfor analyserer finansielle instrumenter balanseført til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode.

De forskjellige nivåene blir definert som følger:

Nivå 1. Virkelig verdi måles ved bruk av kvoterte priser fra aktive markeder for identiske finansielle instrumenter. I et aktivt marked vil transaksjoner for eiendeler eller forpliktelser finne sted med tilstrekkelig hyppighet og volum til å gi løpende prisinformasjon på armlengdes avstand. I denne kategorien inngår børsnoterte aksjer og fondsandeler, samt sertifikater og obligasjoner som omsettes i aktive markeder.

Nivå 2. Virkelig verdi måles med bruk av andre observerbare markedsdata enn det som benyttes på nivå 1, enten direkte priser eller indirekte utledet av priser som er observerbare i markedet. I denne kategorien inngår sertifikater og obligasjoner som ikke omsettes i et aktivt marked, derivater, og samtlige finansielle forpliktelser verdsatt til virkelig verdi.

Nivå 3. Virkelig verdi måles med bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke observerbar input.) I kategorien inngår utlån til kunder og aksjer som ikke omsettes i et aktivt marked.

Det har ikke vært overføringer av finansielle instrumenter fra et nivå til et annet i perioden.

30.09.2020

Konsern	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler				
Utlån til kunder	0,0	0,0	965,9	965,9
Rentebærende verdipapirer	752,1	2.443,5	0,0	3.195,5
Finansielle derivater	0,0	21,1	0,0	21,1
Aksjer	169,5	0,0	172,0	341,5
Sum	921,6	2.464,5	1.137,9	4.524,0
Finansielle forpliktelser				
Innskudd fra kunder	0,0	663,4	0,0	663,4
Verdipapirgjeld	0,0	1.374,3	0,0	1.374,3
Finansielle derivater	0,0	47,3	0,0	47,3
Sum	0,0	2.085,1	0,0	2.085,1

Finansielle instrumenter verdsatt til virkelig verdi for nivå 3.

Morbank og konsern	Utlån til kunder	Aksjer
Balanseført verdi 31.12.18	1.080,3	176,6
Tilgang	212,9	29,3
Avgang/forfalt	-194,9	-49,7
Netto gevinst/tap	0,0	2,6
Overført til/fra nivå 1 eller 2	0,0	0,0
Verdiendring	-2,5	-4,2
Balanseført verdi 31.12.19	1.095,9	154,6
Tilgang	32,5	5,1
Avgang/forfalt	-193,3	0,0
Netto gevinst/tap	1,7	0,0
Overført til/fra nivå 1 eller 2	0,0	0,0
Verdiendring	29,2	12,3
Balanseført verdi 30.09.20	965,9	172,0

Note 14 Kapitaldekning (MNOK)

	MORBANK			KONSERN		
	30.09.20	30.09.19	31.12.19	30.09.20	30.09.19	31.12.19
Sparebankens fond	2.030,6	1.910,3	2.060,6	2.030,6	1.910,3	2.061,3
Gavefond	71,6	65,6	50,8	71,6	65,6	50,8
Fond for urealiserte gevinster						
Annen egenkapital				322,4	299,2	322,2
Sum egenkapital som inngår i kjernekapital	2.102,2	1.975,9	2.111,4	2.424,6	2.275,0	2.434,2
Fradrag i ren kjernekapital						
Verdijustering for krav om forsvarlig verdifasts.	-6,8	-4,9	-4,9	-6,9	-5,0	-5,0
Immatrielle eiendeler/utsatt skattefordel	-8,0	-5,7	-5,9	-8,1	-6,1	-6,2
Goodwill inkl. i verdsettelse vesentlige eierandeler	-20,1	-20,1	-20,1	-20,1	-20,1	-20,1
Finansfradrag - uvesentlige eierandeler	0,0	-20,1	-2,9	0,0	0,0	0,0
Finansfradrag - vesentlige eierandeler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum fradrag i ren kjernekapital	-34,9	-50,8	-33,8	-35,1	-31,2	-31,2
Sum ren kjernekapital	2.067,3	1.925,0	2.077,6	2.389,6	2.243,8	2.403,0
Kjernekapital						
Fondsobligasjoner	100,8	101,1	101,2	100,8	101,1	101,2
Finansfradrag - uvesentlige eierandeler	0,0	-4,4	-0,6	0,0	0,0	0,0
Sum	100,8	96,7	100,6	100,8	101,1	101,2
Sum kjernekapital	2.168,2	2.021,7	2.178,3	2.490,4	2.345,0	2.504,2
Tilleggs kapital						
Ansvarlig lånekapital	299,5	299,4	299,4	299,5	299,4	299,4
- Finansfradrag - uvesentlige eierandeler	0,0	-3,7	-0,4	0,0	0,0	0,0
Sum tilleggs kapital	299,5	295,7	299,1	299,5	299,4	299,4
Sum ansvarlig kapital	2.467,6	2.317,5	2.477,3	2.789,9	2.644,4	2.803,6
Risikovektet volum	10.724,1	10.309,3	10.060,9	13.943,7	13.126,6	12.933,1
Samlet krav til ansvarlig kapital	1.555,0	1.597,9	1.609,7	2.370,4	2.362,8	2.392,6
Kapitaldekning	23,01 %	22,48 %	24,62 %	20,01 %	20,15 %	21,68 %
Kjernekapitaldekning	20,22 %	19,61 %	21,65 %	17,86 %	17,86 %	19,36 %
Ren kjernekapital	19,28 %	18,67 %	20,65 %	17,14 %	17,09 %	18,58 %
Spesifikasjon av samlet kapitalkrav						
	30.09.20	30.09.19	31.12.19	30.09.20	30.09.19	31.12.19
Standardmetoden						
Lokale og regionale myndigheter	5,6	1,2	2,4	5,6	1,2	2,4
Institusjoner	32,3	28,5	25,2	7,6	7,3	6,2
Foretak	22,6	28,4	19,2	22,2	27,7	19,2
Massemarkedssegment	14,2	13,3	13,2	14,2	13,3	13,2
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	568,5	597,1	585,0	869,1	854,8	847,2
Forfalte engasjementer	61,3	29,3	29,6	79,6	35,2	34,3
Obligasjoner med fortrinnsrett	14,7	10,8	10,8	12,8	11,3	11,3
Andeler i verdipapirfond	4,5	5,3	5,6	4,5	5,3	5,6
Egenkapitalposisjoner	58,2	38,9	41,1	13,4	12,3	12,6
Øvrige engasjement	19,3	17,6	16,6	15,4	12,7	12,6
Samlet kapitalkrav for kreditt-, motparts- og forringelsesrisiko: (Standardmetoden)	801,2	770,4	748,5	1.044,4	981,1	964,5
Samlet kapitalkrav for operasjonell risiko (Basismetode)	56,2	54,2	56,2	70,6	68,8	70,6
CVA tillegg	0,5	0,2	0,2	0,5	0,2	0,2
Sum minstekrav til ansvarlig kapital *)	857,9	824,7	804,9	1.115,5	1.050,1	1.035,3
Bufferkrav:						
Bevaringsbuffer (2,5 %)	268,1	257,7	251,5	348,6	328,2	323,3
Motsyklisk buffer (1,0 % fra 13.03.20)	107,2	206,2	251,5	139,4	262,5	323,3
Systemrisikobuffer (3 % fra 1.7.2014)	321,7	309,3	301,8	418,3	393,8	388,0
Bufferkrav i ren kjernekapital	697,1	773,2	804,9	906,3	984,5	1.034,6
Pilar 2 krav fastsatt av Finanstilsynet (2,5 % fra 30.6.2017)				348,6	328,2	323,3
Samlet bufferkrav i ren kjernekapital				1.254,9	1.312,7	1.358,0
Samlet krav til ansvarlig kapital	1.555,0	1.597,9	1.609,7	2.370,4	2.362,8	2.393,3

Kapitaldekningen er basert på at banken fører regnskapet etter IFRS og rapporterer kapitaldekningen etter standardmetoden.

Note 14 Kapitaldekning forts.
(MNOK)

Rapportering av soliditet for eierforetak i samarbeidende gruppe

I tråd med Finansforetaksloven § 17-13 (2) og utfyllende bestemmelser i CRR/CRD IV-forskriften, foretar Fana Sparebank en forholdsmessig konsolidering av sine eierandeler i samarbeidende grupper. Denne plikten ble gjeldende fra 1.1.2017 for eierandeler over 10 %, og 1.1.2018 for eierandeler under 10 %. Det er også beregningene etter innkonsolidering som er førende for Finanstilsynets oppfølging av bankens oppfyllelse av pilar I, II og bufferkrav på konsolidert basis.

Fana Sparebank deltar i samarbeidende gruppe med Brage Finans AS, og innkonsoliderer følgelig bankens eierandelen på 5,34 % pr. 30.09.2020 i konsernets kapitaldekning. (30.09.2019: 5,34%)

Fana Sparebank er også i samarbeidende gruppe med VBB AS (Vipps). Gjennom sin eierandel på 4,28 % i Balder Betaling AS eier banken indirekte 0,45 % av aksjene i VBB AS. Finansdepartementet har imidlertid gitt dispensasjon fra kravet om forholdsmessig konsolidering for deltakere med eierandeler under 10 %. Forutsetningen for dispensasjonen er at foretaket gjør fradrag for hele den bokførte verdien i foretakets rene kjernekapital. Dette har Fana Sparebank gjort.

Konsernets kapitaldekning påvirkes følgende etter innkonsolidering av samarbeidende grupper

Pr. 30.09.2020	Ren kjernekapital	Kjernekapital	Ansvarlig kapital
Kapital Fana Sparebank konsern	2.389,6	2.490,4	2.789,9
Forholdsmessig andel av kapital i Brage Finans	97,8	107,2	119,8
Reversering av fradrag	0,0	0,0	0,0
Interne eliminerings	-84,7	-84,7	-84,7
Kapital etter innkonsolidering av Brage Finans	2.402,7	2.512,9	2.824,9

Beregningsgrunnlag Fana Sparebank konsern	13.943,7
Forholdsmessig andel av netto beregningsgrunnlag Brage Finans	609,9
Elimineringer av interne fordringer og kapital i Brage Finans	-95,3
Justering pga endret terskelverdi for fradrag	
Netto beregningsgrunnlag etter innkonsolidering av Brage Finans	14.458,2

	Ren kjernekapital	Kjernekapital	Ansvarlig kapital
Kapitaldekning etter innkonsolidering av eierandel i Brage Finans	16,62 %	17,38 %	19,54 %

Pr. 30.09.2019	Ren kjernekapital	Kjernekapital	Ansvarlig kapital
Kapital Fana Sparebank konsern	2.243,8	2.345,0	2.644,4
Forholdsmessig andel av kapital i Brage Finans	91,7	101,0	113,6
Interne eliminerings	-83,7	-83,7	-83,7
Kapital etter innkonsolidering av Brage Finans	2.251,9	2.362,3	2.674,3

Beregningsgrunnlag Fana Sparebank konsern	13.126,2
Forholdsmessig andel av netto beregningsgrunnlag Brage Finans	556,5
Elimineringer av interne fordringer og kapital i Brage Finans	-100,1
Justering pga endret terskelverdi for fradrag	
Netto beregningsgrunnlag etter innkonsolidering av Brage Finans	13.582,5

	Ren kjernekapital	Kjernekapital	Ansvarlig kapital
Kapitaldekning etter innkonsolidering av eierandel i Brage Finans	16,58 %	17,39 %	19,69 %

Pr. 31.12.2019	Ren kjernekapital	Kjernekapital	Ansvarlig kapital
Kapital Fana Sparebank konsern	2.403,0	2.504,2	2.803,6
Forholdsmessig andel av kapital i Brage Finans	94,5	103,8	116,4
Reversering av fradrag	0,0	0,0	0,0
Interne eliminerings	-83,7	-83,7	-83,7
Kapital etter innkonsolidering av Brage Finans	2.413,8	2.524,3	2.836,3

Beregningsgrunnlag Fana Sparebank konsern	12.933,1
Forholdsmessig andel av netto beregningsgrunnlag Brage Finans	543,1
Elimineringer av interne fordringer og kapital i Brage Finans	-96,6
Justering pga endret terskelverdi for fradrag	
Netto beregningsgrunnlag etter innkonsolidering av Brage Finans	13.379,6

	Ren kjernekapital	Kjernekapital	Ansvarlig kapital
Kapitaldekning etter innkonsolidering av eierandel i Brage Finans	18,04 %	18,87 %	21,20 %

Note 15 Uvektet kapitalandel

(i mill. kr)

Finansdepartementet fastsatte 20. desember 2016 minste- og bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel som skal oppfylles fra 30.juni 2017. Bestemmelsene om krav til uvektet kjernekapitaldekning følger av forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV (CRR/CRD IV-forskriften) del III.

Minstekravet til uvektet kjernekapitalandel er fastsatt til 3 prosent. Alle banker skal i tillegg ha en uvektet kjerne-kapitalbuffer på minst 2 prosent.

	MORBANK			KONSERN		
	30.09.20	30.09.19	31.12.19	30.09.20	30.09.19	31.12.19
Reinvesteringskostnad derivater	5,3			5,3		
Fremtidig eksponering ved bruk av markedsverdimetoden	5,8	4,5	4,3	5,8	4,5	4,3
Poster utenom balansen	1.963,5	2.047,8	1.946,0	895,6	898,4	846,8
Utlån og øvrige eiendeler	20.651,2	18.412,3	18.229,8	29.324,2	26.157,7	26.203,4
Sum eksponeringsmål	22.625,8	20.464,5	20.180,1	30.230,9	27.060,6	27.054,5
Sum kjernekapital	2.168,2	2.021,7	2.178,3	2.490,4	2.345,0	2.504,2
Uvektet kapitalandel	9,58 %	9,88 %	10,79 %	8,24 %	8,67 %	9,26 %

Rapportering av soliditet for eierforetak i samarbeidende gruppe

	30.09.20	30.09.19	31.12.19
Totalt eksponeringsbeløp	28.546,1	27.060,6	27.054,5
Forholdsmessig andel av eksponeringsbeløp i Brage Finans	815,9	673,5	695,3
Eliminering av interne fordringer og kapital i Brage Finans	-137,6	-166,0	-148,2
Totalt eksponeringsbeløp etter innkonsolidering Brage Finans	29.224,5	27.568,1	27.601,7
Netto kjernekapital etter innkonsolidering	2.512,9	2.362,3	2.524,3
Uvektet kapitalandel etter innkonsolidering	8,60 %	8,57 %	9,15 %

fanasparebank.no

Østre Nesttunvei 1
5221 Nesttun
915 03411
post@fanasparebank.no

Org.nr 937 896 859

